

ICCJ – Operațiuni finanțate prin programele operaționale. Cerere de finanțare formulată de o persoană juridică fără scop patrimonial înființată în temeiul Legii nr. 21/1924

Legislație relevantă:

Legea nr. 554/2004, art. 2 alin. (1) lit. n)

Respingerea unei solicitări formulate de o persoană juridică fără scop patrimonial înființată în temeiul Legii nr. 21/1924, pentru neîndeplinirea unor cerințe impuse de O.G. nr. 26/2000, este nelegală, a impune depunerea unui act constitutiv în altă formă decât cea avută în vedere prin hotărârea judecătorească definitivă prin care s-a dispus înregistrarea ca persoană juridică în temeiul legii anterioare, constituind un exces de putere, în accepțiunea art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

Decizia nr. 572 din 7 februarie 2014

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel Timișoara, la data de 27.06.2012, reclamanta Federația A.L Timișoara, în contradictoriu cu pârâtul Ministerul pentru Societatea Informațională, a solicitat să se dispună revocarea actelor administrative emise de Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale (O.I.P.S.I.) din cadrul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, respectiv Scrisoarea nr. 3559 din 20.03.2012 de respingere a contestației depuse de F.A.L.T. și Scrisoarea de respingere nr. 1995 din 20.02.2012 emisă în urma verificării

administrative și a eligibilității, în temeiul art. 8 din Legea nr. 554/2004, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că, prin adresa nr. 1995 din 23.02.2012, O.I.P.S.I. din cadrul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale a respins, în faza verificării administrative și a eligibilității, aplicația F.A.L.T. depusă în cadrul apelului de proiecte aferent operațiunii 3.1.1. „Sprijinirea accesului la broadband și la serviciile conexe”, proiectul „Servicii de calitate cu un sistem IT performant”, Cod SMIS: 37181, pe motiv că nu se regăsesc în dosarul cererii de finanțare depus toate documentele specificate în Ghidul solicitantului, respectiv Certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor, precum și actele de constituire ale organizației (Actul constitutiv).

La data de 18.04.2012, reclamanta a formulat plângere prealabilă, conform art. 7 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, fără să primească vreun răspuns până în prezent.

Reclamanta a arătat că la data de 27.12.2010, odată cu depunerea proiectului, a depus cererea de finanțare a proiectului însoțită de anexele solicitate în Ghidul de finanțare, printre care și certificatul de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial, procesul-verbal de constituire, tabelul nominal cu reprezentanții asociațiilor de locatari care sunt fondatori ai Federației A.L., documente ce reprezintă actele constitutive ale organizației, conform Legii nr. 21/1924, în baza căreia a fost înființată, în anul 1993, respectiv 1995, Federația.

Reclamanta a invocat prevederile art. 83 din O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, precizând că procesul-verbal de constituire și tabelul nominal reprezintă actul constitutiv, iar pe baza acestora, Ministerul Justiției, Curtea de Apel Timișoara și Tribunalul Timiș s-au pronunțat referitor la dobândirea personalității juridice a federației,

prin autorizația nr. xx/1994, sentința civilă nr. 1/1993, sentința civilă nr. 1/1995 și încheierea nr. 2962/2011. A menționat că Legea nr. 21/1924, în vigoare la data constituirii F.A.L.T, nu specifica pentru persoanele juridice (asociații și fundații), existența unui model de act constitutiv sau un conținut obligatoriu al acestui act, similar O.G. nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații.

De asemenea, aceste înscrisuri au stat și la baza sentinței prin care a fost încuviințată modificarea sediului organizației reclamante, respectiv încheierea nr. 2962/2011 a Tribunalului Timiș.

În conformitate cu art. II din Legea nr. 246/2005 pentru aprobarea O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații *„Asociațiile, fundațiile, uniunile, federațiile și grupările de persoane juridice care nu posedă certificatul prevăzut la art. 12 alin. (1) din O.G. nr. 26/2000 vor solicita eliberarea acestuia în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi”*. În acest sens, reclamanta a menționat că odată cu cererea de finanțare a depus și certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor emis de Tribunalul Timiș pe vechea adresă, dar ulterior a obținut un nou certificat de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor, eliberat de către Tribunalul Timiș, pe noua adresă, document care a fost depus la O.I.P.S.I.

Prin întâmpinare, pârâțul Ministerul pentru Societatea Informațională a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiată, arătând, în esență, că, prin adresa din 23.02.2012, Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale din cadrul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale a respins proiectul *„Servicii de calitate cu un sistem IT performant”*, în faza de verificare administrativă și a eligibilității, motivat de faptul că reclamanta nu a prezentat în termenul de 5 zile lucrătoare documentele solicitate de ofițerul de proiect, prevăzute la pct.10 și 11 – Anexa 8 din Ghidul

Solicitantului, în vederea calificării în etapa administrativă și a eligibilității.

2. Hotărârea primei instanțe

Prin sentința nr. 127 din 28 februarie 2013, Curtea de Apel Timișoara, Secția contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea, reținând următoarele:

În fapt, reclamanta a intenționat să obțină finanțare din partea pârâtului Ministerul pentru Societatea Informațională (MSI), prin Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” 2007-2013, depunând în acest sens proiectul intitulat „Servicii de calitate cu un sistem IT performant”.

Pentru obținerea finanțării, proiectul trebuia să respecte cerințele prevăzute în „Ghidul solicitantului” atât în ce privește conținutul cât și termenele de depunere și completare.

Proiectul depus de reclamantă a fost înregistrat de pârât la data de 27.12.2010.

La data de 05.07.2011, pârâtul a emis adresa nr. 6301 prin care o înștiința pe reclamantă că sunt necesare completări și clarificări ale proiectului, expres arătate în cuprinsul adresei, pe care trebuie să le comunice (prin fax) în termen de 5 zile de la primirea adresei.

Printre altele, reclamanta trebuia să comunice certificatul de înregistrare al federației în registrul asociațiilor și fundațiilor și să justifice de ce locația de implementare a proiectului este diferită de cea din actele federației.

Prin adresa înregistrată de pârât la 11.07.2011, reclamanta a justificat locația prin schimbarea sediului, dar nu a depus dovezi în acest sens și nici nu a depus certificatul de înregistrare.

Prima instanță a observat că nici nu ar fi putut să depună dovezile pretinse în termenul de 5 zile, deoarece copia hotărârii judecătorești de încuviințare a schimbării sediului, cu mențiunea „definitivă și irevocabilă”, a fost obținută la data de 19.07.2011, iar certificatul de înregistrare a fost eliberat de Tribunalul Timiș la data de 28.07.201.

Dovezile nu au fost depuse nici ulterior, iar la data de 23.02.2012, pârâtul a emis adresa nr. 1995, prin care a înștiințat reclamanta de respingerea proiectului.

Contestația administrativă formulată de reclamant împotriva acestei decizii a fost respinsă de pârât.

Constatând că la data respingerii proiectului, documentația aferentă acestuia era incompletă, că cerințele documentației și termenul de completare a acesteia rezultă din „Ghidul solicitantului” emis, printre altele, în temeiul H.G. nr. 759/2007, a cărei legalitate nu este contestată în cauză, prima instanță a apreciat că acțiunea este neîntemeiată, deoarece refuzul pârâtului de înaintare într-o fază superioară a proiectului în vederea verificării pe fond a eligibilității acestuia este justificat de nedepunerea (chiar și peste termenul de 5 zile) a întregii documentații aferente proiectului.

3. Recursul reclamantei

Federația A.L. a atacat cu recurs sentința menționată, criticând-o în temeiul art. 304 pct. 8 și 9 și 304¹ C.pr.civ.

În motivarea căii de atac, recurenta reclamantă a arătat că instanța nu a intrat în cercetarea fondului, în sensul că nu a realizat o analiză efectivă a înscrisurilor depuse la dosar, în măsură să probeze susținerile sale, în sensul că atât certificatul de înregistrare al federației în registrul asociațiilor și fundațiilor, cât și explicațiile privind locația de implementare a proiectului, care nu coincide cu

sediul federației, au fost depuse în termen.

Cu privire la prima obligație, recurenta reclamantă a arătat că precizările și documentele solicitate prin adresa din 5 iulie 2011 a Organismului Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale au fost transmise prin fax la data de 11 iulie 2011 și prin poștă la data de 12 iulie 2011, iar referitor la cea de-a doua obligație considerată neîndeplinită, a precizat că în ghidul de finanțare nu există stipulată obligația ca implementarea proiectului să se facă la sediul din acte al solicitantului.

În plus, pe parcursul derulării procedurii administrative a fost pronunțată încheierea nr. 2962 din 25 mai 2011 a Tribunalului Timiș, privind schimbarea sediului în str. B. nr. 8, adresa indicată drept locul implementării proiectului și în care fundația își desfășura în fapt activitatea încă din anul 2000.

În dovedirea susținerilor sale, recurenta reclamantă a anexat înscrisuri, probă admisibilă în recurs, potrivit art. 305 C.proc.civ.

II.Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând cauza prin prisma criticilor formulate de recurenta reclamantă și a prevederilor art. 304¹ C.pr.civ., Înalta Curte constată că recursul este fondat, cu observația că motivele invocate vizează modul în care instanța a evaluat probele administrate, iar nu o necercetare a fondului cauzei care să atragă casarea cu trimitere spre rejudecare, așa cum solicită în principal recurenta reclamantă.

1.Argumente de fapt și de drept relevante

Recurenta reclamantă a supus controlului instanței de contencios administrativ scrisoarea de respingere în urma verificării administrative și a obligației nr. 1995 din 23 februarie 2012, emisă de Ministerul Comunicațiilor și

Societății Informaționale în privința cererii depuse de FALT în cadrul apelului de proiecte aferent Ghidului Solicitantului pentru operațiunea 3.1.1. „Sprijinirea accesului la broadband și la serviciile conexe”, proiectul „Servicii de calitate cu un sistem IT performant”.

Soluția de respingere a fost menționată și după exercitarea procedurii prealabile administrative, conform scrisorii de respingere a contestației din 20 martie 2012, din cuprinsul celor două acte rezultând că motivul deciziei administrative a constat în neîndeplinirea condiției prevăzute în Ghidul de finanțare, conform căreia, pentru organizațiile non – guvernamentale, dosarul de finanțare trebuie să conțină certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor, în copie, ștampilat, certificat conform cu originalul și semnat de reprezentantul legal al solicitantului precum și actele de constituire (act constitutiv și statut), conform art. 12 și 83 din O.G. nr. 26/2000, referitoare la asociații și fundații. În cadrul scrisorii de respingere a contestației s-a precizat că recurenta – reclamantă nu a atașat un act constitutiv, ci doar un proces – verbal de constituire și un tabel nominal privind componența conducerii federației, care în opinia autorității emitente nu reprezintă un act constitutiv în sensul O.G. nr. 26/2000, iar certificatul de înscriere a noului sediu, indicat în cererea de finanțare, a fost transmis tardiv, odată cu contestația administrativă.

Reevaluând ansamblul probator administrat în ambele faze procesuale, instanța de control judiciar reține că recurenta – reclamantă este o persoană juridică fără scop patrimonial înființată sub imperiul Legii nr. 21/1924 care în art. 3 – 4 prevedea următoarele condiții:

„Art. 3. – Asociațiile și așezămintele fără scop lucrativ sau patrimonial nu pot dobândi personalitatea juridică decât pe temeiul unei decizii motivate a tribunalului civil în circumscripția căreia s-au constituit. Aceasta decizie nu se

poate da decât la cererea celor interesați:

a) După ce s-a cerut avizul ministerului în competența căruia cade scopul asociației sau așezământului;

b) După ce s-au ascultat concluziile ministerului public și s-a constatat că statutele sau actele constitutive, compunerea organelor de direcție și administrație și celelalte condiții, nu contravin la dispozițiile legii de față.

Părțile interesate, ministerul competent și reprezentantul ministerului public au dreptul de apel potrivit art. 90.

Art. 4. – Persoana juridică va avea ființa numai de la data înscrierii deciziei de recunoaștere rămasă definitivă, în registrul special care va fi ținut în acest scop la grefa fiecărui tribunal civil.”

În cazul asociațiilor, art. 33 prevede că actul constitutiv și statutele trebuie întocmite în formă autentică, fără a impune o anumită denumire imperativă a actului constitutiv, iar în art. 34 erau stabilite anumite condiții de conținut pentru statut, care trebuia să prevadă obligatoriu: denumirea, obiectul și scopul, sediul principal și eventual sucursalele și filialele, elementele de patrimoniu și organele de direcție, administrație și control.

Conform certificatului de înscriere a persoanelor juridice fără scop patrimonial emis de Tribunalul Timiș la data de 1 noiembrie 2007, Federația A.L., cu sediul în Timișoara, a fost înscrisă în registrul special al persoanelor juridice cu nr. 2/1995, în baza sentinței nr. 1 din 6 aprilie 1995 a tribunalului, în motivarea căreia s-a reținut depunerea la dosar a autorizației nr. II din 21 februarie 1994 a Ministerului Justiției și a statutului autenticat al asociației, în conformitate cu prevederile Legii nr. 21/1994.

În scrisoarea de respingere a contestației s-a menționat că

recurenta reclamantă a depus la dosarul de finanțare certificatul de înscriere în registrul asociațiilor și fundațiilor, răspunzând așadar exigențelor art. 12 și 83 din O.G. nr. 26/2000, iar față de considerentele anterior expuse, a impune depunerea unui act constitutiv în altă formă decât cea avută în vedere prin hotărârea judecătorească definitivă prin care s-a dispus înregistrarea ca persoană juridică în temeiul legii anterioare, nr. 21/1924, constituie un exces de putere, în accepțiunea art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

În ceea ce privește sediul federației, recurenta reclamantă a făcut dovada că anterior formulării cererii de finanțare, la data de 22 decembrie 2010, s-a adresat Tribunalului Timiș, Secția civilă cu o cerere de înregistrare a schimbării sediului federației.

Cererea a fost soluționată prin încheierea nr. 2962 din 25 mai 2011, irevocabilă la data de 19 iulie 2011, schimbarea sediului fiind operată în registrul persoanelor juridice, conform certificatului din data de 28 iulie 2011.

În scrisoarea de respingere a contestației din 20 martie 2012 s-a reținut că acel nou certificat a fost depus tardiv la dosarul de finanțare, odată cu contestația administrativă, dar anterior reclamanta transmisese autorității emitente precizările indicate în scrisoarea de solicitare a clarificărilor în faza de verificare administrativă și a eligibilității nr. 6301 din 5 iulie 2011, la pct. 5 din adresa de răspuns înregistrată la organismul intermediar cu nr. 9988 din 11 iulie 2011, explicând motivele pentru care adresa indicată pentru implementarea proiectului, era diferită față de sediul indicat în certificatul de înregistrare.

În acest context, contrar concluziei judecătorului fondului, Înalta Curte a constatat că măsura dispusă de autoritatea emitentă prin prisma celei de-a doua neregularități constatate este disproporționată.

2.Soluția adoptată în recurs și temeiul de drept al acesteia

Având în vedere toate considerentele expuse, Înalta Curte a admis recursul și, în temeiul art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 și al art. 304¹ și art. 312 alin. (1) – (3) C.proc.civ. a modificat sentința atacată, în sensul admiterii acțiunii și anulării celor două acte contestate.

1,25 miliarde de euro atrase de România printr-o emisiune de euroobligațiuni

Potrivit unui comunicat de presă, România a atras 1,25 miliarde de euro de pe piețele externe de capital, din care 750 de milioane de euro cu maturitate de 10 ani și 500 de milioane de euro cu maturitate de 20 de ani.

Suma a fost obținută prin redeschiderea celor două tranșe de obligațiuni în euro emise în octombrie 2015, la randamente în scadere: de la 2,845% la 2,55% pentru tranșa de 10 ani și de la 3,93% la 3,90% pentru tranșa de 20 ani. Astfel, au fost atinse noi minime istorice pentru cele două maturități. Emisiunea a fost suprasubscrisă de aproape două ori.

„Tranzacția de astăzi reconfirmă percepția foarte bună și încrederea investitorilor în economia românească într-un context volatil de piață, caracterizat de multe incertitudini. Pe fondul unei cereri semnificative, randamentele aferente titlurilor de stat sunt în scădere atât pentru titlurile de stat emise pe piața internă, cât și pentru cele emise pe piețele externe. Aceste evoluții conduc la reducerea costurilor aferente datoriei guvernamentale odată cu

extinderea maturității portofoliului de datorie”, a declarat ministrul Finanțelor Publice, Anca Dragu.

Oferta totală a cumulat 2,3 miliarde euro provenind din 220 de ordine. Baza investițională a tranzacției a fost diversificată atât din punct de vedere geografic, cât și a tipurilor de investitori pentru ambele tranșe.

Astfel, pentru tranșa cu scadență în 2025 distribuția geografică a fost următoarea: România (23%), Marea Britanie (19%), SUA (14%), Polonia și alte țări din Centrul și Estul Europei (14%), Benelux (9%), Germania și Austria (8%), Italia (5%), Asia și Orientul Mijlociu (3%), Scandinavia (3%), alte țări (2%). În privința tipurilor de investitori, managerii de fonduri au predominat (60%), fiind urmați de bănci și bănci private (22%), fonduri de pensii și societăți de asigurare (11%), bănci centrale (5%) și alții (2%).

În tranșa scadentă în 2035, distribuția geografică a fost puțin diferită, cererea investitorilor din Germania și Austria fiind cea mai mare (22%), urmată de cea a investitorilor din Marea Britanie (18%), SUA (18%), România (17%), Benelux (7%), Franța (5%), alte țări din Europa (10%), Scandinavia (2%), Asia și alte țări (1%). Și pentru această tranșă cererea a venit predominant din partea managerilor de fonduri (56%), urmați de fondurile de pensii și asigurători (23%), bănci și bănci private (15%), bănci centrale (2%) și alții (4%).

În urma acestor redeschideri, lichiditatea ambelor tranșe a crescut considerabil, situându-se la 2 miliarde de euro în cazul emisiunii de euroobligațiuni scadente în anul 2025 și la 1,25 miliarde de lei în cazul emisiunii de euroobligațiuni scadente în anul 2035.

Aceste redeschideri fac parte din planul de finanțare externă aferent anului 2016, încadrându-se în obiectivele strategiei de administrare a datoriei publice, prin extinderea maturității medii a portofoliului de datorie guvernamentală în

vederea reducerii riscului de refinanțare.

Emisiunea a fost administrată de către Citigroup Inc, HSBC Bank PLC, Raiffeisen Bank International AG și UniCredit SpA.

ICCJ – Reverificarea și evaluarea cererilor de finanțare după momentul emiterii notificării de selectare a proiectului. Nelegalitate

Legislație relevantă:

Legea nr.554/2004, art. 2 alin. (1) lit. n)

În lumina principiului securității raporturilor juridice, reevaluarea unor proiecte finanțate prin SAPARD sau FEADR se poate face numai dacă există suspiciuni de fraudă, ce trebuie să fie constatată, fie de organele interne, fie de organismul comunitar, OLAF.

Verificarea ulterioară de către APDRP a cererii de finanțare, sub aspectul aceluiași condiții, în raport cu o versiune a Ghidului solicitantului care nu era în vigoare la data depunerii cererii este nelegală, întrucât încalcă principiul neretroactivității legii civile și întrunește elementele unei executări abuzive a dreptului de apreciere, în sensul art.2 alin.1 lit.n) din Legea nr.554/2004.

Decizia nr. 1012 din 27 februarie 2014

Prin cererea adresată Curții de Apel Craiova, Secția contencios administrativ și fiscal, reclamantul N.D.V.M. P.F. a chemat în judecată Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (A.P.D.R.P.) și a contestat Decizia Comisiei de Contestații comunicată prin Notificarea cererilor de finanțare eligibile neselectate pentru finanțare nr.1730 din 7.05.2011, Raportul de selecție în vederea finanțării din 2.05.2012.

1. Soluția instanței de fond

Prin Sentința nr.1041 din 9.11.2012 a Curții de Apel Craiova, Secția contencios administrativ și fiscal a fost admisă acțiunea reclamantului, a fost anulată Notificarea nr.4617 din 15.03.2012, raportul de evaluare rectificat din 15.03.2012 referitor la reclamant și Decizia Comisiei de contestații nr.2342 din 8.06.2012, a fost obligată pârâta la plata sumei de 100 lei, cheltuieli de judecată către reclamant.

Pentru a motiva soluția instanței de fond s-a reținut că potrivit Notificării nr.4295 din 9.12.2011, reclamantul a fost înștiințat că a fost punctat proiectul său la criteriul S4 cu 20 de puncte, fiind considerat ca făcând parte dintr-o forma asociativă, recunoscută conform legislației în vigoare.

Din fișa de conformitate, punct 12.1 rezultă că reclamantul a depus în documentația de accesare, care a fost verificată și s-a emis notificarea nr.4295/2011, mai sus arătata, actele cerute în ghidul solicitantului pentru a fi recunoscut ca membru într-o formă asociativă. Astfel, din probele dosarului rezulta ca reclamantul a depus adeverința de membru în Cooperativa agricolă M., nr.79 din 22.06.2011, cerere-adeziune din 22.06.11, certificat de înregistrare Cooperativa agricolă M., statut și act constitutiv Cooperativa Agricolă. Aceste acte au fost verificate de pârâtă și considerate suficiente pentru acordarea punctajului de 20 la criteriul S4, conform notificării nr.4295 din 09.12.2011. În plus, în considerarea

eligibilității cererii sale, prin notificarea nr.670 din 07.02.12, reclamantul a fost înștiințat să se prezinte în vederea semnării contractului de finanțare.

S-a susținut, de către instanța de fond că atât Notificarea nr.4295 din 09.12.11, cât și Notificarea nr.670 din 07.02.2012 au caracterul unor acte administrative, au intrat în circuitul civil prin comunicarea lor către reclamant și în consecință, sunt supuse principiului irevocabilității actelor administrative și ca prin manifestarea unilaterală de voință a pârâtei, în sensul contrar, aceste acte administrative nu mai pot fi revocate.

În considerarea acestui principiu, actele administrative rectificative contestate de reclamant: notificarea solicitantului privind modificarea punctajului aferent criteriilor de selecție nr.4617 din 15.03.2012-raportul de evaluare rectificat din data de 31.01.2012, notificările cererilor de finanțare eligibile neselectate pentru finanțare cu nr.1730 din 07.05.2011-raport de selecție în vederea finanțării din 02.05.2012 și decizia comisiei de contestații materializată în raportul final pentru Măsura 112, sesiunea 1 iulie 2011, publicat pe site-ul agenției la 03.05.2012 nu pot fi apreciate ca valabile.

Instanța de fond a apreciat ca reevaluarea unor proiecte se face numai dacă există suspiciuni de fraudă, deoarece prevalează principiul securității raporturilor juridice. Frauda este un argument important și serios în justificarea reevaluării și trebuia constatată, fie de organele interne, fie de organismul comunitar, OLAF. Or, în speță, nici un organism nu a stabilit că reclamantul a fraudat la criteriul S4, dimpotrivă pârâta a fost lipsită de consecvență în motivarea rectificării punctajului și în respingerea contestației, când justificările sunt diferite.

Nota internă nr.3570 din 14.02.2012 este dată pentru o abordare unitară a criteriului de selecție S4, dar s-a

considerat că aplicarea ei reclamantului este retroactivă, după ce acestuia i s-a notificat la data de 09.12.11 eligibilitatea și acordarea punctajului de 20 la criteriul S4.

Aceasta notă internă nu constata fraude, însă interpretarea dată de către pârâtă, prin notificarea solicitantului privind modificarea punctajului aferent criteriilor de selecție nr.4617 din 15.03.2012 este incorectă.

Astfel, nota internă arată că trebuie să se verifice documentele depuse de solicitant, dar verificarea trebuie realizată conform ghidului valabil la momentul iulie 2011, nu a unui alt ghid din noiembrie 2011 ale cărui cerințe reclamantul nu mai putea să le îndeplinească. Condițiile de accesare și eligibilitatea se verifică la momentul depunerii proiectului (a cererii de accesare și a dosarului) în funcție de criteriile în vigoare la acel moment, care erau previzibile și accesibile reclamantului și față de care acesta a putut să-și conformeze conduita. Aplicarea cerințelor unui ghid ulterior, pentru documente pe care reclamantul le-a depus conform ghidului din iulie 2011 nu este legală.

S-a arătat că reclamantul a depus adeverința de membru în Cooperativa agricolă M. nr.79 din 22.06.2011, cerere-adeziune din 22.06.11, certificat de înregistrare Cooperativa agricolă M., statut și act constitutiv Cooperativa Agricolă M.

Cu toate acestea prin notificarea solicitantului privind modificarea punctajului aferent criteriilor de selecție nr.4617 din 15.03.2012, pârâta a apreciat că reclamantul nu respectă Ghidul solicitantului, deoarece nu a depus document care atesta că este înregistrat într-o formă asociativă în domeniul proiectului inclusiv act constitutiv, cererea de aderare vizată de consiliul de administrație și aprobată de adunarea generală și declararea expresă a recunoașterii actului constitutiv.

Din cuprinsul ghidului solicitantului pct.12.1 rezultă că i se

cere solicitantului document care atestă că este înregistrat într-o formă asociativă în domeniul proiectului emis de cooperativa agricolă însoțit de documentul de înființare a acestora inclusiv act constitutiv, iar instanța de fond a reținut că reclamantul a depus adevăruri, aderare, certificat de înregistrare al cooperativei agricole și statutul și actul constitutiv, ultimele două depuse de pârâtă din dosarul de accesare al reclamantului, la cererea instanței.

În consecință, suplimentarea de către pârâtă a cerințelor în afara solicitărilor din ghidul valabil în sesiunea iulie 2011 nu a fost apreciată ca legală de către instanța, ca de altfel, nici aplicarea cerințelor unui ghid din noiembrie 2011, neprevizibil și neaccesibil reclamantului la momentul depunerii proiectului său.

Mai mult, prin Decizia comisiei de contestații nr.2342 din 08.06.2012, pârâta a susținut alte motive ale rectificării punctajului, cauzate de suspiciuni privind componența consiliului de administrație și semnăturile acestora. Or, pârâta nu poate să vină cu argumente noi față de cele arătate în notificarea de rectificare a punctajului și nu poate să schimbe de fiecare dată argumentația, într-o procedura de plângere prealabilă, neputând decât să lămurească argumentele care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat, fără să schimbe justificarea emiterii acestuia.

De asemenea, instanța a reținut ca atât prin nota internă, cât și prin ghidul solicitantului valabil în iulie 2011, pârâta nu are competențe să analizeze semnături și să se bazeze pe suspiciuni proprii, ci trebuie să verifice documente, iar reclamantul a depus adeziunea și adeverința de membru, cooperativa agricolă are act constitutiv și statut, precum și certificat de înregistrare, deci sunt documente care să îi certifice existența juridică legală.

2. Calea de atac exercitată

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâta și a solicitat admiterea recursului, reținerea cauzei spre rejudecare și modificarea în tot a sentinței, în sensul respingerii acțiunii ca neîntemeiată și menținerea actelor administrative anulate prin sentința recurată ca fiind legală și temeinică.

În motivele de recurs s-a arătat că hotărârea este netemeinică și nelegală, fiind pronunțată cu nerespectarea dispozițiilor legale incidente speței și cu interpretarea eronată a probatoriului administrat în cauză, motiv de recurs prevăzut de art.304 pct.9 C.pr.civ., dar s-a solicitat și constatarea incidenței art.304¹ C.pr.civ. pentru că instanța de fond nu s-a pronunțat asupra tuturor mijloacelor de apărare invocate și nici asupra actelor doveditoare depuse de recurentă la dosarul cauzei.

Recurenta a prezentat situația de fapt și a arătat că reclamantul a depus cererea de finanțare aferentă Proiectului „Instalarea tânărului fermier N.V.M. pentru prima dată ca șef de exploatație horticolă în localitatea Bratovoesti”.

La 7.02.2012 s-a emis Notificare solicitantului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare nr.670 prin care i s-a comunicat reclamantului că proiectul propus este eligibil și urma să fie încheiat contractul de finanțare.

În urma reverificării cererilor de finanțare, recurenta a emis Notificarea nr.4617 din 15.03.2012 prin care se aducea la cunoștință reclamantului că proiectul este eligibil fiind punctat cu 15 puncte.

Reverificarea a fost justificată din măsura dispusă de OGDR AM – PNDR din cadrul M.A.D.R. de a fi reverificate proiectele depuse în cadrul Măsurii 112, sesiunea iulie 2011 în privința criteriului de selecție S4 raportat la documentația anexată la cererea de finanțare.

În urma reverificării s-a constatat neîndeplinirea de către reclamant a criteriului de selecție S4 pentru că nu are cerere de aderare avizată de Consiliul de administrație și aprobată de adunarea generală și declararea expresă a recunoașterii actului constitutiv, iar cererea de aderare la Cooperativa Agricolă AGRAR nu era avizată de Consiliul de administrație, ci numai de președintele Cooperativei agricole.

Cu privire la succesiunea depunerii documentelor necesare de către reclamant în susținerea cererii de finanțare, s-a precizat că recurenta nu a putut lua în considerare documente care au fost depuse ca anexe la contestarea unei decizii deja luate și care nu au fost anexate inițial cererii de finanțare.

S-a arătat și că în urma reevaluării efectuate s-a constatat că doi dintre membrii Consiliului de administrație au același nume și același domiciliu, deși în art.29 alin.(3) din Legea nr.566/2004 există o interdicție privind componența Consiliului de administrație și că adeverința eliberată pentru a atesta apartenența reclamantului de Cooperativa Agricolă M. este anterioară cererii sale de aderare la această formă asociativă.

Au fost invocate prevederile Ordinului nr.28 din 31.01.2011 emis de Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv art.6 alin. (3), (4) și (7), care dau posibilitatea reverificărilor când se constată erori, neconcordanțe sau aspecte care necesită clarificări sau reverificări privind statutul, punctajul sau alte elemente relevante, astfel că se apreciază că în mod eronat instanța de fond a considerat că nu se poate face reverificarea și evaluarea cererilor de finanțare după momentul emiterii notificării de selectare a proiectului în vederea încheierii contractului de finanțare, ci se poate face oricând reevaluarea și reverificarea până la momentul încheierii contractului de finanțare.

Mai mult, în art.11 alin. (3) din Contractul de finanțare – Anexa 1, este prevăzută posibilitatea încetării valabilității

contractului în cazul în care autoritatea contractantă constată că cele declarate de beneficiar sunt neadevărate/false/ incomplete/ expirate/ nu corespunde realității.

S-a solicitat admiterea recursului, modificarea în tot a sentinței atacate în sensul constatării acțiunii reclamantului ca neîntemeiată.

3. Soluția instanței de recurs

După examinarea motivelor de recurs, a dispozițiilor legale incidente în cauză, Înalta Curte va respinge recursul declarat pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a fost investită cu acțiune în anularea actelor întocmite de A.P.D.R.P. prin care a fost modificat punctajul aferent criteriului de selecție S4 în cadrul cererii de finanțare formulată de reclamantul Nicolăescu Virgil Marius P.F.

Inițial, prin Notificarea nr.4295 din 9.12.2011, reclamantului i s-a comunicat că cererea sa de finanțare pentru Măsura 112 depusă la A.P.D.R.P. – Oficiul Județean Dolj este eligibilă și a fost punctată cu 20 de puncte pentru criteriul S4 (solicitantul face parte dintr-o formă asociativă recunoscută conform legislației în vigoare), iar prin Notificarea nr.670 din 7.02.2012 a fost invitat, după aprobarea cererii de finanțare, pentru semnarea contractului de finanțare.

Ulterior, reclamantului i-a fost expediată Notificarea nr.4617 din 15.03.2012 prin care i-a fost comunicat faptul că proiectul a fost declarat eligibil, dar punctajul acordat pentru criteriul S4 a fost 0 puncte.

Instanța de fond a anulat ultima notificare pornind de la faptul că reevaluarea se poate face numai dacă există suspiciuni de fraudă, or, nu s-a stabilit că reclamantul a fraudat criteriul S4.

Criticile recurente privind posibilitatea efectuării reverificărilor sunt fondate.

Conform prevederilor art.6 alin.7 din Ordinul nr.28 din 31.01.2011 emis de M.A.D.R. „Dacă în urma verificării la nivelul D.G.D.R. – AM PNDR, prin Secretariatul Comitetului de Selecție a raportului de evaluare și a analizei situației centralizatoare a rezultatelor verificării prin eșantion la nivel central al Agenției pentru Plăți și Dezvoltare Rurală și Pescuit sau D.S.P.P.D.R. se constată erori, neconcordanțe sau aspecte care necesită clarificări sau reverificări privind statutul, punctajul sau alte elemente relevante privind proiecte incluse în raportul de evaluare, la solicitarea directorului general al AM PNDR, APDRP/ DSPPDR va comunica, în scris, după caz, clarificările, corecțiile sau rezultatele reverificărilor care se impun, precum și documentele justificative aferente”.

Acest text este cel care dă posibilitatea efectuării de reverificări, în principiu, dar dacă se face dovada existenței unor erori, neconcordanțe sau aspecte care necesită clarificări ori, în cauză, s-a constatat că nu s-a făcut dovada unor asemenea elemente care să justifice reverificarea.

Însă, criticile recurente privind incidența art.304 pct.9 și 304¹ C.pr.civ. sunt nefondate.

Instanța de fond a apreciat că aplicarea Notei interne nr.3570 din 14.02.2012, ce a fost dată pentru abordare unitară a criteriului de selecție S4, în cazul reclamantului ar fi retroactivă.

În motivele de recurs nu au fost făcute referiri la această problemă a documentelor cerute pentru a face dovada îndeplinirii criteriului S4, care, susține instanța de fond, ar fi fost diferite în varianta Ghidului solicitantului din iulie 2011, când a fost depusă cererea reclamantului de finanțare și varianta din noiembrie 2011, ce a fost avută în

vedere de autoritatea recurentă pentru a justifica reducerea punctajului pentru criteriul S4, în urma reverificării, ceea ce ar duce la o aplicare retroactivă a Ghidului în varianta noiembrie 2011.

Referitor la aceste documente trebuie precizat că, în cazul reclamantului, nu sunt dovedite susținerile din recurs potrivit cărora adeverința eliberată pentru a atesta apartenența acestuia la Cooperativa Agricolă M. este anterioară cererii sale de adresare la această formă asociativă.

La dosarul de fond a fost depusă cererea-adeziune la Cooperativa Agricolă M. formulată de reclamant la 22.06.2011, semnată de membrii Consiliului de administrație și de Președintele Cooperativei, iar adeverința care atesta că reclamantul este membru al acestei Cooperative are nr.79 din 22.06.2011, astfel că nu se poate spune că adeverința este anterioară cererii de adeziune, ambele fiind datate 22.06.2011.

Susținerile recurente legate de unele „semnături” pe cererile de adeziune sau o posibilă legătură de rudenie, deoarece s-a constatat că două persoane din consiliul de administrație poartă același nume de familie, nu sunt probate cu documente și, de aceea, nu pot justifica reducerea punctajului la criteriul S4.

Pe lângă toate aceste argumente, trebuie precizat și faptul că la nivelul secției de contencios administrativ a Înaltei Curți, pentru că s-a constatat existența unei practici neunitare în soluționarea litigiilor cu același obiect, a fost adoptată o soluție de principiu pentru unificarea soluțiilor contradictorii și s-a stabilit că „verificarea ulterioară de către APDRP a cererii de finanțare, sub aspectul aceluiași condiții, în raport cu o versiune a Ghidului solicitantului care nu era în vigoare la data depunerii cererii este nelegală, întrucât încalcă principiul neretroactivității legii

civile și întrunește elementele unei executări abuzive a dreptului de apreciere, în sensul art.2 alin.(1) lit. n) din Legea nr.554/2004”.

Pentru a fi respectat principiul dreptului la un proces echitabil, principiu consacrat de art.6 din CEDO, se impune pronunțarea soluției în raport de soluția de principiu adoptată pentru că, așa cum CEDO a statuat că, între alte spețe și *cauza Beian*, deși divergențele de jurisprudență constituie, prin natura lor, consecințe inerente oricărui sistem juridic care se bazează pe jurisdicții de fond, rolul unei jurisdicții supreme este exact acela de a regla aceste contradicții de jurisprudență și să nu devină ea însăși o sursă de insecuritate juridică, întrucât persistența în timp a unei practici judecătorești neunitare este în sine contrară principiului securității raporturilor juridice, principiu consacrat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De aceea, în baza art.312 C.pr.civ. raportat la art.20 din Legea nr.554/2004, a fost respins recursul declarat de A.P.D.R.P., ca nefondat.

**ICCJ – Omisiunea Curții
Constituționale de a se
pronunța asupra uneia dintre
excepțiile invocate.
Obligațiile instanței de**

sesizare

Legislație relevantă:

Legea nr. 47/1992, art. 29

În situația în care, Curtea Constituțională investită de către o instanță de judecată cu soluționarea mai multor excepții de neconstituționalitate – invocate în interiorul cadrului procesual reglementat de dispozițiile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 – pronunțându-se asupra acestora omite să soluționeze una dintre ele, instanța de sesizare are obligația să clarifice situația ivită și să sesizeze din nou Curtea Constituțională pe acest aspect ori să ceară lămuriri. În caz contrar, hotărârea pronunțată este nelegală, judecătorul neputând dezlega cauza în lipsa soluționării în întregime a excepțiilor de neconstituționalitate.

Decizia nr. 978 din 27 februarie 2014

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Pitești la 6 septembrie 2011 BC, CM, DG ș.a. au chemat în judecată Guvernul României, Casa Națională de Pensii Publice București, Casa de Pensii a Municipiului București, Casa Județeană de Pensii Argeș, solicitând: anularea în tot a OUG nr.59/29 iunie 2011, privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art.1 lit.c)-h) din Legea nr.119/2010, inclusiv a anexelor acestea reprezentând metodologia de calcul privind revizuirea pensiilor; anularea tuturor deciziilor de pensionare având ca titulari reclamantii persoane fizice, decizie emisă în aplicarea O.U.G. nr.59/2011, precum și a oricărui act subsecvent emis în aplicarea ordonanței de mai sus și repunerea în plată a deciziilor de pensii emise în baza Legii nr.223/2007; anularea normelor privind punerea în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/ 2011 sub nr.1670/13.07.2011; plata cheltuielilor de judecată.

Cererea a fost însoțită de excepția de neconstituționalitate a

O.U.G. nr.59/2011.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat teoria „dreptului câștigat” și principiul neretroactivității legii în timp, arătându-se că drepturile la pensie stabilite anterior nu pot fi modificate printr-o lege ulterioară; art.1 lit.g) din Legea nr.119/2010 a impus recalcularea pensiilor ocupaționale (de serviciu), ale personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă în care se încadrează și reclamanții.

S-a mai arătat că prin legea menționată, pensiile de serviciu devin pensii pentru limita de vârstă conform Legii nr.19/2000, recalcularea având loc prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, conform algoritmului prevăzut de Legea nr.19/2000.

În opinia reclamanților, o asemenea manieră de reducere a pensiilor echivalează cu exproprierea bunurilor reclamanților, procedeele culminând cu emiterea O.U.G. nr.59/2011, care dispune revizuirea din oficiu a pensiilor prevăzute la art.1 lit.c)-h) din Legea nr.119/2010.

Casa Națională de Pensii Publice fostă C.N.P.A.S. a formulat întâmpinare solicitând anularea cererii ca netimbrată; invocând excepția necompetenței materiale a Curții de Apel Pitești în ce privește anularea deciziilor de pensie ale reclamanților; excepția lipsei calității procesuale pasive a C.N.P.P.; excepția inadmisibilității în ce privește anularea în tot a O.U.G. nr.59/2011; excepția inadmisibilității acțiunii privind anularea instrucțiunilor C.N.P.P. nr.1670/2011.

Guvernul României a formulat întâmpinare invocând excepția inadmisibilității cererii de anulare a O.U.G. nr.59/2011; s-a invocat și excepția lipsei calității procesuale pasive a Guvernului cu privire la capetele doi și trei din cerere, relativ la anularea deciziilor de pensionare și a

instrucțiunilor emise de C.N.P.P., deoarece nu este emitentul acestora.

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale a formulat cerere de intervenție în interesul părților, solicitând respingerea cererii.

Se invocă excepția inadmisibilității acțiunii, instanțele neputând anula un act normativ cu valoare de lege în temeiul art.9 din Legea contenciosului administrativ și excepția netimbrării acțiunii.

Prin Încheierea din 7 octombrie 2011, instanța a disjuns capătul de cerere privind anularea deciziilor de pensionare, formarea unui nou dosar cu nr.1129/46/2011 și a acordat termen pentru punerea în discuție a admisibilității în principiu a cererii de intervenție accesorie formulată de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

În fața instanței s-au invocat: excepția de neconstituționalitate a O.U.G. nr.59/29 iunie 2011 integral, privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art.1 lit.c)-h) din Legea nr.119/2010 și anexelor acesteia; excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.1 lit.g), art.2-4 și art.5-12 din Legea nr.119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor; excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.55 alin.1 lit.b), art.61 alin.1, art.30 alin.1, art.105 și art.106 alin.3, coroborat cu art.149-151 din Legea nr.263/ 16 decembrie 2010 .

La 21 octombrie 2011, instanța a admis în principiu cererea de intervenție accesorie formulată de M.M.P.S., dispunând conceptarea în cauză a acesteia ca intervenient accesoriu în favoarea Guvernului României.

Prin încheierea din 21 octombrie 2011 Curtea de apel Pitești, constatând îndeplinite condițiile de sesizare a Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr.119/ 2010, a trimis excepțiile la

Curtea Constituțională, în temeiul art.29 din Legea nr.47/1992, pentru a analiza excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1 lit.g), art.2-4 și art.5-12 din Legea nr.119/2010, a dispozițiilor art.55 alin.1 lit.b), art.61 alin.1, art.30 alin.1, art.105 din Legea nr.263/2010 și a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011 integral și a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale în privința art.106 alin.3, raportat la art.149-151 din Legea nr.263/2010.

Totodată a suspendat soluționarea cauzei potrivit art.9 alin.2 teza finală din Legea nr.554/2004.

Prin Decizia nr.601/12 iunie 2012, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiate excepțiile invocate și a restituit dosarul Curții de Apel Pitești.

Cauza a fost repusă pe rol pentru a se analiza capetele de cerere privind anularea normelor de punere în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011 sub nr.1670/13.07.2011 și a O.U.G. nr.59/2011.

Prin Sentința nr.342/F-CONT din 28 septembrie 2012, Curtea de Apel Pitești a respins excepțiile lipsei calității procesuale pasive a Guvernului României și a Casei Naționale de Pensii Publice, pentru capetele 1 și 3 din cerere; a respins, ca inadmisibilă, cererea formulată de reclamantii BC, CM, DG ș.a., în contradictoriu cu pârâții Guvernul României, Casa Națională de Pensii Publice, Casa de Pensii a Municipiului București și Casa Județeană de Pensii Argeș, și cu intervenientul accesoriu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, de anulare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.59/2011 și de anulare a Normelor nr.1670/ 2011 emise de Casa Națională de Pensii Publice.

În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a C.N.P.P., Curtea a constatat că aceasta este invocată generic în raport cu toate capetele de cerere formulată de reclamantii, însă față de argumentele susținute, s-a reținut că

această excepție vizează practic numai capătul de cerere privind anularea deciziilor de pensionare.

Față de disjungerea acestui capăt de cerere și declinarea acestuia în favoarea Tribunalului Argeș prin încheierea din 7 octombrie 2011 și sentința din aceeași dată, Curtea a constatat că soluționarea excepției menționate, este în căderea instanței competente să soluționeze cererea de anulare a deciziilor de pensionare.

În ceea ce privește capătul de cerere privind anularea normelor de punere în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011, emise de Casa Națională de Pensii Publice sub nr.1670/2011, Curtea a constatat că pârâta justifică cerința calității procesuale pasive, ca emitent al actului.

De asemenea, în privința excepției lipsei calității procesuale pasive a Guvernului, în raport cu anularea deciziilor de pensie, s-au reținut aceleași argumente ca și în cazul excepției lipsei calității procesuale pasive a C.N.P.P. iar asupra capătului 1 din cerere, s-a constatat că pârâtul are calitate procesuală pasivă, ca emitent al actului a cărui anulare se cere.

În privința excepției inadmisibilității capătului de cerere privind anularea în tot a Notei C.N.P.P. nr.1706/13.07.2011 s-au reținut următoarele.

Instrucțiunile nr.1760/13 iulie 2011 se raportează la modul de aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011, fiind adresate tuturor caselor teritoriale de pensii, cărora li se indică în finalul actului administrativ luarea măsurilor ce se impun pentru respectarea termenelor de revizuire.

Instrucțiunile menționate au ca scop lămurirea aplicării dispozițiilor normative cu consecința modificării raporturilor juridice de pensie, stabilite anterior.

Curtea a reținut că C.N.P.P. este autoritate publică în sensul

art.2 lit.c) teza I din Legea nr.554/2004, actele acestea cu caracter individual sau normativ putând fi cenzurate în fața instanței de contencios administrativ, în condițiile art.18 din lege.

Prin urmare, în sine, actul poate fi atacat în contencios administrativ, însă soluția asupra anulării Notei C.N.P.P. nr.1760/ 13.07.2011, depinde de soluția care se va pronunța asupra excepției de neconstituționalitate față de art.9 alin.3 din Legea nr.554/2004, urmând soarta acestea.

În ceea ce privește anularea O.U.G. nr.59/2011, Curtea a constatat că trebuie să se pronunțe asupra excepției inadmisibilității cererii de anulare a O.U.G. nr.59/2011, invocată de C.N.P.P. de Guvernul României și de intervenientul Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale reținând următoarele:

În cauză, primul capăt de cerere vizează anularea unei ordonanțe a Guvernului, care nu se regăsește printre cererile enumerate la art. 9 alin.(5) din Legea nr. 554/2004.

Ca atare, instanța de contencios administrativ nu poate anula o ordonanță de urgență, astfel că, primul capăt de cerere apare inadmisibil.

În ceea ce privește cererea de anulare a normelor privind punerea în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011, față de decizia Curții Constituționale și de prevederile art.9 alin.3 teza a doua din Legea nr.554/2004, Curtea a constatat că normele de punere în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011, nr.1670/13.07.2011, nu pot fi anulate.

În ceea ce privește faptul că prin Decizia nr.601/ 12.06.2012 Curtea Constituțională nu ar fi soluționat excepția de neconstituționalitate a art.5-11 din Legea nr.119/2010, conform sesizării, Curtea a constatat că într-adevăr în dispozitivul deciziei nu s-au menționat aceste texte, însă în considerente se arată că prin Decizia nr. 1481 din 8 noiembrie

2011, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr.119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, a fost respinsă ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1 lit.g), art.2-4 și art.12 din Legea nr.119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.

A concluzionat Curtea că, respingându-se excepția de neconstituționalitate prin decizia nr.601/ 12 iunie 2012 și cererea de anulare a actelor subsecvente se respinge ca inadmisibilă, instanța putând soluționa fondul numai prin prisma unei decizii de admitere a excepției de neconstituționalitate.

Împotriva sentinței pronunțată de Curtea de Apel București, reclamantii au declarat recurs.

S-au invocat motivele de recurs prevăzute de art.304 pct.4, 5, 7, pct.9 teza a II-a și art.304¹ Cod procedura civilă, cu referire numai la soluția de respingere ca inadmisibile a capetelor unu și trei de cerere, atacarea O.U.G. nr.59/2011 și anularea Normelor nr.1670/2011 emise de Casa Națională de Pensii Publice.

S-a arătat că în fața instanței de fond s-a invocat excepția de neconstituționalitate privind întreaga O.U.G. nr.59/2011, întreaga Lege nr.119/2010 și unele prevederi ale Legii nr.263/2010.

Prin încheiere, instanța de fond a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1 lit.g), art.2-4, art.5-12 din Legea nr.119/2010, art.55 alin.(1) lit.b), art.61 alin.(1), art.30 alin.(1), art.105 din Legea nr.263/ 2010 și a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011.

La termenul de judecată din 28.09.2012, reclamantii au invocat că prin Decizia Curții Constituționale nr.601/ 12.06.2012, nu

s-a analizat și nu s-a pronunțat o decizie cu privire la excepția de neconstituționalitate a art.5-11 din Legea nr.119/2010.

Cu alte cuvinte, reclamantii au invocat doar o soluționare parțială a excepțiilor de neconstituționalitate și resesizarea Curții Constituționale.

Odată ce instanța de fond s-a pronunțat cu privire la admisibilitatea excepțiilor de neconstituționalitate, în lipsa unei decizii a Curții Constituționale, Curtea de Apel Pitești nu putea să se pronunțe pe fondul pricinii, în caz contrar, substituindu-se atribuțiilor instanței de contencios constituțional.

În subsidiar, recurenții au considerat că punerea în aplicare a Legii nr.119/2010 a echivalat cu o adevărată expropriere, ingerința statului este disproporționată și încalcă justul echilibru, în condițiile în care nici prin dispozițiile O.U.G. nr.59/2011 nu se prevăd despăgubiri în urma pierderii pensiilor de serviciu.

Prin întâmpinările depuse la dosar, intimații au solicitat respingerea recursului ca nefondat.

Intimatul M.M.F.P.S. consideră și că nu are calitate procesuală pasivă în litigiu, nefiind emitentul actelor atacate.

Intimata-pârâtă Casa Națională de Pensii Publice a apreciat că a fost soluționată în întregime excepția de neconstituționalitate a Legii nr.119/2000, inclusiv prevederile art.5-11 din acest act normativ.

Recursul este fondat

Prin încheierea de ședință din 21.10.2011, Curtea de Apel Pitești a dispus sesizarea Curții Constituționale cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1

lit.g), art.2-4, art.5-12 din Legea nr.119/2010, art.55 alin.(1) lit.b), art.61 alin.(1), art.105 din Legea nr.263/2010 și a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011 integral.

Prin Decizia Curții Constituționale nr.601/2011 s-a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1 lit.g), art.2-4, art.12 din Legea nr.119/2010, art.55 alin.(1) lit.b), art.61 alin.(1), art.30 alin.(1), art.105 din Legea nr.263/2010 și ale O.U.G. nr.59/2011.

Curtea Constituțională nu a explicat motivul nepronunțării asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.5-11 din Legea nr.119/2010, deși a fost sesizată în acest sens.

Prima instanță avea obligația să clarifice împrejurarea ivită și să sesizeze din nou Curtea Constituțională pe acest aspect ori să ceară lămuriri.

Având în vedere că obiectul acțiunii este întemeiat pe dispozițiile art.9 din Legea nr.554/2004 modificată și completată, judecătorul fondului nu putea să se pronunțe în mod legal și să respingă acțiunea ca inadmisibilă în lipsa soluționării în întregime a excepțiilor de neconstituționalitate.

Față de acestea, constatând îndeplinite prevederile art.304 pct.5 Cod procedura civilă, în temeiul art.312 alin.(1) teza I și alin.(3) Cod procedura civilă, coroborat cu art.20 alin.(3) din Legea nr.554/2004, recursul a fost admis iar sentința recurată a fost casată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță.

ICCJ – Impozit pe profit. Caracter deductibil al cheltuielilor. Servicii prestate între firme aparținând aceluiași grup. Persoane afiliate. Sarcina probei

R O M Â N I A

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 974/2014	Dosar nr. 9068/2/2009
----------------------	-----------------------

Ședința de la 26 februarie 2014

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Circumstanțele cauzei

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamanta I.A.S.R. SRL, în contradictoriu cu pârâtele Agenția Națională de Administrare Fiscală și Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș, a solicitat anularea deciziei Direcției de soluționare a contestațiilor din 21 iulie 2009, Deciziei de impunere din 12 februarie 2009 emisă de Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș – Administrația Finanțelor Publice pentru Contribuabili Mijlocii – Activitatea de inspecție fiscală și a raportului de inspecție fiscală din 12 februarie

2009 întocmit de Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș – Administrația Finanțelor Publice pentru Contribuabili Mijlocii – Serviciul Control Fiscal și, pe cale de consecință, să se constate inexistența obligațiilor fiscale suplimentare constatate, și anume: 669.391 RON cu titlu de impozit pe profit și, respectiv, 422.547 RON cu titlu de majorări de întârziere aferente impozitului pe profit.

În motivarea cererii, reclamanta a arătat că, potrivit art. 21 alin. (4) lit. m) din C. fisc., nu sunt deductibile cheltuielile cu serviciile de consultanță, management sau alte prestări servicii în ipoteza în care contribuabilul nu poate justifica necesitatea prestării acestora și nu există încheiat un contract.

Reclamanta a susținut că, în speță, au fost încheiate contracte pentru diferitele tipuri de servicii care au fost prestate în beneficiul societății și, prin urmare, cheltuielile aferente acestora sunt deductibile.

Cu privire la redevențele achitate pentru utilizarea logo-ului, reclamanta a arătat că sunt îndeplinite prevederile art. 21 alin. (1) din C. fisc. pentru determinarea profitului impozabil, potrivit cărora sunt considerate cheltuieli deductibile numai cheltuielile care presupun identificarea unui comportament similar în cazul unor entități independente, care nu aparțin aceluiași grup.

Reclamanta menționează că redevențele s-au achitat în baza contractului privind utilizarea anumitor elemente de proprietate intelectuală încheiat cu I.A.S. Franța și că organul fiscal confundă denumirea comercială a societății cu logo-ul acesteia. Cheltuielile în discuție reprezintă cheltuieli aferente utilizării logo-ului, iar nu numelui companiei.

Referitor la celelalte cheltuieli (cu serviciile de consultanță, reprezentare, IT, etc.) reclamanta a arătat, de

asemenea, că se impune recunoașterea caracterului lor deductibil, fiind îndeplinite condițiile legale.

Pârâta a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, reiterând considerentele deciziei de soluționare a contestației administrative.

2. Hotărârea Curții de Apel

Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin Sentința nr. 7829 din 22 decembrie 2011, a admis acțiunea formulată de reclamanta I.A.S.R. SRL, în contradictoriu cu pârâtele Agenția Națională de Administrare Fiscală și Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș, a dispus anularea Deciziei din 21 iulie 2009, a Deciziei de impunere din 12 februarie 2009, emise de către Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș și a raportului de inspecție fiscală din 12 februarie 2009 și exonerarea reclamantei de plata sumelor stabilite prin aceste acte administrative.

Totodată, a obligat pe pârâte la plata sumei de 2.000 RON cu titlu de cheltuieli de judecată către reclamantă, constând în onorariu de expert.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a constatat că analiza prezentei cauze vizează deductibilitatea unor servicii prestate între societăți aparținând aceluiași grup de firme.

Instanța de fond a avut în vedere concluziile raportului de expertiză contabilă efectuat în cauză, care sunt în sensul că cheltuielile au la bază contracte de prestări servicii, respectiv contract de management, contract de reprezentare comercială, contract de utilizare a logo-ului, acordul de suportare în comun a unor cheltuieli de cercetare, perfectate cu societățile din Franța pentru reprezentare, asistență, consultanță de specialitate, fără acest consult societatea neputând realiza implementarea tehnologiei producătorului de

componente pentru industria auto; așa fiind, acestea reprezintă cheltuieli deductibile, fiind necesare optimizării producției, nefiind aplicabile prevederile art. 21 alin. (4) lit. m) din C. fisc.

În privința acestor cheltuieli, instanța de fond a mai reținut că reprezintă cheltuieli deductibile, întrucât sunt îndeplinite următoarele condiții: (a) serviciile au fost efectiv prestate; (b) serviciile au fost prestate în baza unor contracte încheiate în acest sens; (c) serviciile au fost benefice reclamantei, au fost în conexiune directă cu activitatea derulată de aceasta și au fost aferente obținerii de venituri de către societate.

Referitor la redevențele achitate pentru utilizarea logo-ului, pentru care s-a stabilit impozitul profit suplimentar în quantum de 49.313 RON, instanța de fond a constatat că sunt îndeplinite prevederile art. 21 alin. (1) din Legea nr. 573/2003.

De asemenea, instanța de fond a avut în vedere faptul că obligația de licențiere gratuită a logo-ului societății din Franța către filiala sa din România nu se regăsește în legislația aplicabilă și, în plus, ar fi contrară principiilor de funcționare ale unei piețe libere și, mai ales, scopului comercial al oricărei societăți comerciale ale cărei acte valide presupun un beneficiu comercial, iar asociatul unic al societății este, la rândul lui, o societate comercială careia nu îi pot fi impuse acte gratuite.

Cu privire la cheia de alocare de 0,5% din cifra de afaceri determinată conform dosarului prețurilor de transfer la nivel de grup și conformă cu exigențele fiscale aplicabile reclamantei, instanța de fond a reținut că procentul determinat în urma unor studii de piață tipice materiei a fost stabilit ca limită de referință a valorii serviciilor care ar putea fi facturate sau, mai clar, care ar trebui facturate în condiții optime și ia în calcul estimarea utilității derivate

a serviciilor la nivelul I.R.

În ceea ce privește serviciile financiare, de consultanță în domeniul resurselor umane, de servicii de comunicare, achiziții, IT, operațiuni și management, instanța de fond a constatat îndeplinirea cumulativă a celor două condiții de deductibilitate a acestor cheltuieli, respectiv serviciile au fost efectiv prestate și a fost dovedită necesitatea acestora prin prisma activităților desfășurate.

Astfel, contractul de asistență generală încheiat de către reclamantă cu I.A.S.M. Franța a asigurat reclamantei I. în mod efectiv beneficiul unei întregi arii de servicii financiare, de consultanță în domeniul resurselor umane, de servicii de comunicare, achiziții, IT, operațiuni și management, servicii care au fost prestate în beneficiul I. și care reprezintă platforma de bază pe care se dezvoltă orice entitate comercială care acționează pe piața producătorilor de echipamente auto, aceste servicii având un caracter benefic pentru dezvoltarea reclamantei.

În cazul serviciilor de administrare și conducere din interiorul grupului, instanța de fond a apreciat că aceste cheltuieli sunt deductibile fiscal și nu se încadrează în prevederile pct. 20 al art. 11 din Normele metodologice de aplicarea a Legii nr. 571/2003, întrucât în cuprinsul celor trei contracte sunt prevăzute o gamă de prestații mai largă decât serviciile de management și consultanță.

În concluzie, instanța de fond a reținut că auditul intern al reclamantei a confirmat greșeala contabilă inițială și a decis încadrarea corectă a cheltuielilor în cauză ca reprezentând cheltuieli deductibile din perspectiva impozitului pe profit, astfel că tratamentul provizoriu aplicat incorect asupra căruia s-a revenit în fapt nu produce prin el însuși efecte fiscale definitive și, în niciun caz, nu echivalează cu recunoașterea nedeductibilității cheltuielilor în discuție, astfel încât erorile de înregistrare în evidența contabilă nu

pot avea drept consecință pierderea dreptului de deducere.

3. Recursul declarat de către Agenția Națională de Administrare Fiscală

Împotriva sentinței curții de apel a formulat recurs în termen legal Agenția Națională de Administrare Fiscală, invocând motivul prevăzut de art. 304 pct. 9 C. proc. civ.

Recurenta combate hotărârea atacată sub următoarele aspecte:

- s-a reținut greșit că dispozițiile art. 48 din Normele metodologice de aplicare a C. fisc. date în interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (4) lit. m) din Legea nr. 571/2003 privind C. fisc., adaugă la lege; organele fiscale nu au pus la îndoială existența contractelor de prestări servicii, ci au constatat lipsa documentelor justificative care să ateste că respectivele servicii au fost efectiv prestate în interesul societății contestatoare;

- în privința impozitului pe profit aferent cheltuielilor cu redevențele achitate pentru utilizarea logo-ului nu s-a avut în vedere relația de afiliere existentă cu I.A.S. din Franța și nici prevederile art. 11 pct. 20 din H.G. nr. 1840/82004 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 44/2004; în raport de contractul din 17 mai 2004 nu s-a observat că obligația folosirii logo-ului "I." a fost impusă de firma mamă; presupusul avantaj competitiv nu a existat, câtă vreme clienții principali fac parte din grupul R. Franța, la rândul său client principal al I.A.S. din Franța;

- referitor la impozitul pe profit aferent cheltuielilor cu serviciile de consultanță, management, cercetare-dezvoltare și reprezentare comercială, nu s-a dovedit furnizarea efectivă, practică a acestora; contractele de prestări servicii nu precizează tarifele, termenele și nici valoarea contractului, astfel că nu se pot face verificări punctuale; înscrisurile prezentate de societate nu sunt relevante, neîndeplinind cerințele pct. 48 din H.G. nr. 44/2004;

- referitor la contractul de suportare în comun a unor cheltuieli, deși s-au invocat prevederile pct. 7.24 și 7.25 din Ghidul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică de prețuri de transfer pentru companii multinaționale și administrații fiscale, nu s-a precizat modul de stabilire a valorii fiecărei prestații, considerând că este dificilă sau chiar imposibilă separarea acestora pe fiecare unitate membră a grupului;
- s-a considerat lipsit de semnificație comportamentul fiscal oscilant al contribuabilului în privința cheltuielilor cu serviciile de asistență generală, cercetare și reprezentare comercială, deși acesta era un argument în sprijinul concluziei organelor fiscale;
- a fost ignorată toată jurisprudența relevantă atașată;
- obligarea sa la plata unor cheltuieli de judecată de 2.000 RON nu este justificată, nefiind în culpă procesuală.

4. Întâmpinarea Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Ploiești

Această intimată, reprezentată de Administrația Finanțelor Publice Argeș, a formulat întâmpinare la data de 6 februarie 2014, solicitând admiterea recursului Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

În dezvoltare, intimata a susținut că se impune modificarea sentinței atacate pentru că a fost dată cu aplicarea greșită a legii.

Reluând detaliat constatările organelor de inspecție fiscală, intimata a punctat îndeosebi că dată fiind relația de afiliere existentă cu firma franceză, trebuie ținut seama de prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 571/2003 și pct. 20 al art. 11 din H.G. nr. 44/2004, potrivit cărora se impune probarea prestării în fapt a serviciilor respective și a necesității acestora, în scopul activității proprii a

contribuabilului.

5. Apărările intimatei I.A.S.R. SRL

Intimata I.A.S.R. SRL nu a formulat întâmpinare, ci și-a prezentat apărările în cuprinsul notelor de ședință din 21 februarie 2014 și concluziilor scrise din 24 februarie 2014, acte procedurale ample care structurează și sistematizează corespunzător susținerile acestei părți de pe parcursul derulării litigiului fiscal.

Redând rezumativ punctul de vedere al intimatei-reclamante, Înalta Curte reține că, potrivit acesteia, realitatea serviciilor prestate este atestată de mai multe documente.

Starea de fapt a fost corect stabilită de instanța de fond, care a admis efectuarea în cauză a unei expertize fiscale, expertul analizând numărul extrem de mare de documente (foarte multe pe suport electronic) care au reflectat, în opinia intimatei, realitatea prestării serviciilor contestate, astfel încât cheltuielile aferente sunt deductibile fiscal.

Serviciile prestate între societăți aparținând aceluiași grup de firme i-au fost benefice, mai arată intimata, a crescut profitul în perioada de referință, fiind achiziționate în considerarea faptului că structura sa internă nu îi permite asigurarea în regie proprie a acestui tip de servicii, pe care orice societate independentă le-ar contracta pentru derularea unei activități similare.

Recurenta nu a analizat cheile de alocare, nu a observat că grupul a acționat în limitele trasate de propriul Dosar al prețurilor de transfer, în acord cu limitele din Liniile directoare ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, preluate și adaptate de normele fiscale ale fiecărui stat membru astfel încât, mai arată intimata, costurile anumitor servicii prestate între societățile aparținând aceluiași grup sunt deductibile la nivelul societății beneficiare a acestor servicii.

Referitor la redevențele achitate pentru utilizarea logo-ului, intimata susține că organul fiscal confundă denumirea comercială a societății cu logo-ul acesteia și pornește de la premisa eronată că societății mamă i-ar incumba o obligație de licențiere gratuită a logo-ului său către filiala sa din România. De asemenea, mai afirmă intimata, nu s-a ținut seama de faptul că logo-ul a fost efectiv utilizat și a generat beneficii comerciale, în condițiile în care orice entitate independentă ar efectua cheltuieli pentru dezvoltarea și/sau utilizarea unui logo propriu.

În privința diverselor servicii prestate de terți în beneficiul societății, s-a arătat că recurenta a examinat superficial contractul de asistență generală prin care s-a asigurat controlatei române un întreg set servicii care i-au permis acesteia funcționarea independentă pe piața din România, fiscul rezumându-se la a puncta că în acest contract nu sunt precizate tarifele aferente serviciilor, termenele și valoarea contractului etc.

Intimata indică în susținerea punctului său de vedere Hotărârea din 27 septembrie 2007, pronunțată în cauza C-146/05, Albert Collee c. Finanzamt Limburg an der Lahn, în sensul că organul fiscal are obligația de a da eficiență stării de fapt fiscale reale.

6. Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor recurenteii, a susținerilor din întâmpinare, a apărărilor din notele de ședință și concluziile scrise, cât și sub toate aspectele, în temeiul art. 304¹ C. proc. civ., Înalta Curte a ajuns la concluzia că recursul Agenției Naționale de Administrare Fiscală este fondat, pentru argumentele expuse în continuare.

Intimata-reclamantă I.A.S.R. SRL a supus controlului de legalitate pe calea prevăzută de art. 218 alin. (2) din C. proc. fisc. Decizia nr. 264 din 21 iulie 2009 prin care

Agencia Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor i-a respins ca neîntemeiată contestația formulată împotriva Deciziei de impunere din 12 februarie 2009 emisă de Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș – Activitatea de Inspecție Fiscală pentru Contribuabili Mijlocii, pentru suma totală de 1.091.938 RON, reprezentând:

- 669.391 RON – impozit pe profit suplimentar;
- 422.547 RON – majorări de întârziere aferente.

Atât în etapa administrativă, cât și în cea judiciară a litigiului criticile de nelegalitate s-au structurat pe două paliere, susținându-se de societate că prevederile art. 21 alin. (4) lit. m) din C. fisc. au fost greșit aplicate de fisc, câtă vreme s-a făcut dovada existenței contractelor în baza cărora s-au efectuat cheltuielile și că structura de afaceri a unei multinaționale presupune centralizarea anumitor servicii ale căror costuri au fost stabilite pe baza unor chei de alocare, conform recomandărilor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

În abordarea problematicii cu care a fost investită, Curtea de apel a interpretat corect dispozițiile art. 21 alin. (4) lit. m) din C. proc. fisc., în sensul că existența unor contracte reprezintă o condiție necesară pentru recunoașterea deductibilității cheltuielilor cu serviciile, nu însă și suficientă, câtă vreme potrivit textului legal indicat și normelor date în aplicare, contribuabilul trebuie să demonstreze, cumulativ, că serviciile au fost efectiv prestate, că au fost în conexiune directă cu activitatea societății, fiind aferente obținerii de venituri de către aceasta.

Trecând apoi la aplicarea cadrului legal la situația de fapt fiscală, curtea de apel a ajuns la o concluzie care nu este împărtășită de instanța de control judiciar, pentru că nu ține seama de valoarea probatorie a înscrisurilor depuse de

intimata-reclamantă, în contextul raportului de afiliere existent cu societatea I.A.S. din Franța.

Referitor la cadrul normativ aplicabil

Reevaluând cauza pentru a răspunde la criticile recurente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Înalta Curte pornește de la premisa că, potrivit art. 65 alin. (1) din C. proc. fisc., contribuabilul are sarcina probei în dovedirea situației de fapt fiscale, respectiv în dovedirea caracterului deductibil al cheltuielilor cu serviciile referitoare la:

- utilizarea logo-ului (sigla și însemnele I.),
- asistență generală,
- cercetare-dezvoltare,
- reprezentare comercială

efectuate în perioada supusă inspecției fiscale: 1 ianuarie 2006 – 30 septembrie 2008.

Intimata-reclamantă este, din punctul de vedere al formei juridice, o persoană juridică română, societate cu răspundere limitată, având ca asociat unic societatea I.A.S. din Franța.

Pentru a stabili dacă organele fiscale au procedat legal, trebuie clarificat dacă în analiza deductibilității unor cheltuieli cu serviciile prestate între societăți aparținând aceluiași grup de firme, trebuie să se acorde prevalență limitelor trasate de Dosarul prețurilor de transfer (al grupului) care se încadrează în Liniile directoare ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică sau este necesar a se verifica prioritar îndeplinirea condițiilor legale pentru recunoașterea caracterului deductibil, chestiunea cheilor de alocare și, implicit, a costurilor fiind subsecventă.

Înalta Curte consideră că a doua abordare se impune și, ca

urmare, fiscul a procedat legal.

Dispozițiile legale invocate de intimata-reclamantă în susținerea punctului său de vedere au următorul cuprins:

Legea nr. 571/2003 privind C. fisc.:

Art. 11 alin. (1): "La stabilirea sumei unui impozit sau a unei taxe în înțelesul prezentului cod, autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic sau pot reîncadra forma unei tranzacții pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției.

alin. (2): În cadrul unei tranzacții între persoane afiliate, autoritățile fiscale pot ajusta suma venitului sau a cheltuielii oricăreia dintre persoane, după cum este necesar, pentru a reflecta prețul de piață al bunurilor sau serviciilor furnizate în cadrul tranzacției. La stabilirea prețului de piață al tranzacțiilor între persoane afiliate se folosește cea mai adecvată dintre următoarele metode: ..

d) orice altă metodă recunoscută în liniile directoare privind prețurile de transfer emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică."

Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind C. fisc. aprobate prin H.G. nr. 44/2004:

Pct. 23. "La estimarea prețului de piață al tranzacțiilor se poate utiliza una dintre următoarele metode: ..

d) orice altă metodă recunoscută în liniile directoare privind prețurile de transfer emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică".

Pct. 30. "Metoda împărțirii profitului

Metoda împărțirii profitului se folosește atunci când tranzacțiile efectuate între persoane afiliate sunt interdependente astfel încât nu este posibilă identificarea

unor tranzacții comparabile. Această metodă presupune estimarea profitului obținut de persoanele afiliate în urma uneia sau mai multor tranzacții și împărțirea acestor profituri între persoanele afiliate, proporțional cu profitul care ar fi fost obținut de către persoane independente, împărțirea profiturilor trebuie să se realizeze printr-o estimare adecvată a veniturilor realizate și a costurilor suportate în urma uneia sau a mai multor tranzacții de către fiecare persoană profiturile trebuie împărțite astfel încât să reflecte funcțiile efectuate, riscurile asumate și activele folosite de către fiecare dintre părți”.

Prevederile legale citate pornesc de la premisa că, din rațiuni evidente, prețurile tranzacțiilor derulate între persoane afiliate se pot abate de la “prețul de piață” pe care l-ar plăti “persoane independente” și trasează anumite repere obiective pentru organele fiscale.

Aceasta nu înseamnă însă că toate cheltuielile efectuate cu serviciile prestate în interiorul grupului sunt – de plano – deductibile în marja indicată și nici că decizia managerială “este în mod cert opozabilă terților și produce efectele fiscale ale unei cheltuieli efectuate în vederea realizării scopului societății”, cum susține intimata.

Orice contribuabil care optează pentru a considera deductibile anumite cheltuieli trebuie să demonstreze potrivit art. 21 alin. (1) din C. fisc. că acestea sunt “efectuate în scopul realizării de venituri impozabile”. Totodată, potrivit alin. (4) lit. m) din același articol, “nu sunt deductibile .. cheltuielile cu serviciile de management, consultanță, asistență sau alte prestări de servicii, pentru care contribuabilii nu pot justifica necesitatea prestării acestora în scopul activităților desfășurate și pentru care nu sunt încheiate contracte”.

Cu alte cuvinte, agentul economic are libertate deplină în a achiziționa orice servicii consideră că sunt oportune la un

moment dat, însă pentru că raportul juridic fiscal este un raport de drept public el se supune rigorilor reglementărilor citate și, ca urmare, fiscul are dreptul de a aprecia dacă o anumită cheltuială este deductibilă sau nu.

În acest context, urmează a analiza dacă sumele înregistrate de societate ca deductibile fiscal au un astfel de caracter în raport de documentația justificativă aferentă prezentată.

Referitor la cheltuielile cu logo-ul I.

Contrar celor reținute de Curtea de apel, Înalta Curte constată că nu s-a dovedit "necesitatea" acestei cheltuieli, câtă vreme nu se pune problema unui "avantaj competitiv pe piață", cea mai mare parte a producției fiind livrată către societățile A.D. SA și R.I.R. SRL, care fac parte din grupul R. Franța, client principal al I.A.S. din Franța. Mai mult, dată fiind specificitatea produselor vândute: sisteme de alimentare cu combustibil pentru gama de automobile create de grupul R., ideea unei promovări pe alte piețe a acestora nu prezintă consistență.

De altfel, intervenirea contractului din 17 mai 2004 privind utilizarea denumirii și logo-ului se justifică exclusiv prin finalitatea obținerii redevenței de 0,5% din cifra de afaceri a subsidiarei din România, pentru că acest element era deja înregistrat la Registrul Comerțului Argeș (conform certificatului de transcriere de mențiuni din 13 iunie 2001), fiind specificate culoarea, dimensiunea și caracterele literelor.

Referitor la cheltuielile cu serviciile de asistență generală, cercetare și reprezentare comercială

În privința acestor cheltuieli organele fiscale au reținut că nu s-a probat "prestarea efectivă" a serviciilor respective iar instanța fondului, preluând concluziile expertului contabil B.G., a conchis în sens contrar.

Înalta Curte reține că potrivit pct. 48 din H.G. nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind C. fisc., aferent art. 21 alin. (4) lit. m) din C. fisc.:

“Pentru a deduce cheltuielile cu serviciile de management, consultanță, asistență sau alte prestări de servicii trebuie să se îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

– serviciile trebuie să fie efectiv prestate, să fie executate în baza unui contract care să cuprindă date referitoare la prestatori, termene de execuție, precizarea serviciilor prestate, precum și tarifele percepute, respectiv valoarea totală a contractului, iar defalcarea cheltuielilor de această natură să se facă pe întreaga durată de desfășurare a contractului sau pe durata realizării obiectului contractului; prestarea efectivă a serviciilor se justifică prin: situații de lucrări, procese-verbale de recepție, rapoarte de lucru, studii de fezabilitate, de piață sau orice alte materiale corespunzătoare;

– contribuabilul trebuie să dovedească necesitatea efectuării cheltuielilor prin specificul activităților desfășurate”.

În plus, la pct. 20 din aceleași Norme metodologice, aferent art. 11 din C. fisc. se arată că:

“În cazul serviciilor de administrare și conducere din interiorul grupului se au în vedere următoarele:

a) între persoanele afiliate costurile de administrare, management, control, consultanță sau funcții similare sunt deduse la nivel central sau regional prin intermediul societății-mamă, în numele grupului ca un tot unitar. Nu poate fi cerută o remunerație pentru aceste activități, în măsura în care baza lor legală este relația juridică care guvernează forma de organizare a afacerilor sau orice alte norme care stabilesc legăturile dintre entități.

Cheltuielile de această natură pot fi deduse numai dacă astfel de entități furnizează în plus servicii persoanelor afiliate sau dacă în prețul bunurilor și în valoarea tarifelor serviciilor furnizate se iau în considerare și serviciile sau costurile administrative. Nu pot fi deduse costuri de asemenea natură de către o filială care folosește aceste servicii luând în considerare relația juridică dintre ele, numai pentru propriile condiții, ținând seama că nu ar fi folosit aceste servicii dacă ar fi fost o persoană independentă;

b) serviciile trebuie să fie prestate în fapt. Simpla existență a serviciilor în cadrul unui grup nu este suficientă, deoarece, ca regulă generală, persoanele independente plătesc doar serviciile care au fost prestate în fapt”.

Toate contractele de prestări servicii invocate de intimată au fost încheiate cu firma franceză, după cum urmează:

– contractul de asistență generală încheiat la Paris în data de 28 iunie 2001, serviciile urmând a fi prestate de firma I.A.S.M. aparținătoare a grupului de firme “I.”;

– acordul de suportare în comun a costurilor din 26 mai 2005, serviciile urmând a fi prestate de firma I.A.S.R. aparținătoare a grupului de firme “I.”;

– contractul de reprezentare comercială semnat la Paris în data de 14 mai 2004, serviciile urmând a fi prestate chiar de firma I.A.S.

Contrar celor reținute de prima instanță, Înalta Curte consideră că intimata-reclamantă nu a demonstrat printr-un probatoriu adecvat că serviciile care făceau obiectul contractelor menționate au fost efectiv prestate.

Nu s-au prezentat situații de lucrări, procese-verbale de recepție, studii de fezabilitate și altele asemenea care să facă credibile susținerile părții. Este real că în contextul

specific analizat o abordare rigidă a acestei probleme ar putea părea excesivă, însă nici nu poate fi girat punctul de vedere al contribuabilului potrivit căruia documentele depuse conținând: listă de mărci folosite în România, articole de presă, grafice privind influența diverșilor parametri asupra activității, informații extrase de pe internet, grafic de control al calității ș.a.m.d. demonstrează realitatea prestării serviciilor.

Pe aceeași linie, a abordării superficiale, se poziționează și expertul contabil care conchide în sensul că “anexele facturilor demonstrează efectivitatea serviciilor prestate” și că “facturile au fost emise respectând prevederile privind formarea prețurilor de transfer”, atașând în justificarea opiniei sale contractele anterior menționate, grafice, tabele, lista serviciilor, adică nici un document relevant.

De altfel, furnizarea faptică a serviciilor este greu de probat și din cauza modului deficitar, generic, în care au fost redactate contractele de prestări servicii, nefiind prevăzuți parametri obligatorii cum ar fi termenele de efectuare și răspunderea contractuală.

Cât privește trimiterea pe care intimata o face la Hotărârea din 27 septembrie 2007 pronunțată de Curtea de Justiție a Comunităților Europene în cauza C-146/05 Albert Collee c. Finanzamt Limburg an der Lahn, deși aceasta este pronunțată în materia TVA iar situația de fapt din cauza de față este diferită, Înalta Curte reține concluzia potrivit căreia “operațiunile trebuie să fie impozitate luându-se în considerare caracteristicile lor obiective” care se degajă și din considerentele ce preced.

Nu în ultimul rând, Înalta Curte remarcă inconsecvența comportamentului fiscal al intimatei care inițial (la 30 iunie 2006 și 30 septembrie 2006) a înregistrat drept cheltuieli deductibile toate cheltuielile cu serviciile de asistență generală, cercetare și reprezentare comercială, schimbând

tratamentul fiscal la închiderea exercițiului financiar 2006, la fel procedând și cu cheltuielile efectuate în 2007, până la 30 septembrie 2008.

Conchizând în această privință, Înalta Curte constată că intimata-reclamantă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate de care beneficiază actele administrativ fiscale atacate.

7. Temeiul legal al soluției instanței de recurs

Pentru toate considerentele expuse la punctul anterior, în temeiul art. 20 din Legea nr. 554/2004 și art. 312 alin. (1) – (3) din C. proc. civ. se va admite recursul Agenției Naționale de Administrare Fiscală și se va modifica sentința atacată, în sensul respingerii acțiunii I.A.S.R. SRL, ca nefondată.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Admite recursul declarat de Agenția Națională de Administrare Fiscală împotriva Sentinței civile nr. 7829 din 22 noiembrie 2011 a Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică în tot sentința recurată, în sensul că:

Respinge acțiunea formulată de reclamanta I.A.S.R. SRL, în contradictoriu cu pârâtele Agenția Națională de Administrare Fiscală și Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Ploiești, ca nefondată.

Irevocabilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 26 februarie 2014.

Normele de aplicare a noului Cod Fiscal

Hotărârea de Guvern nr. 1/2016, Monitorul Oficial nr. 22/13 ianuarie 2016 aprobă normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind noul Cod Fiscal, care aduc o serie de modificări și clarificări ce acoperă toate categoriile de impozite și taxe, precum și contribuțiile sociale, reglementate de noul Cod Fiscal.

Amnistia fiscală (Legea nr. 4/2016, Monitorul Oficial nr. 24/13 ianuarie 2016)

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2015 privind acordarea unor facilități fiscale a fost aprobată, cu o serie de modificări și clarificări.

Eșalonarea la plată a obligațiilor bugetare (Ordinul nr. 90 din 14 ianuarie 2016, Monitorul Oficial nr. 45/20 ianuarie 2016)

Impozit pe venit și contribuții sociale

Domiciliul fiscal (Ordinul nr. 3845/2015, Monitorul Oficial nr. 15/08 ianuarie 2016)

Ordinul aprobă procedura de înregistrare/schimbare a domiciliului fiscal, respectiv forma și conținutul deciziilor aferente care urmează a fi emise de către autoritățile fiscale. De asemenea, Ordinul aprobă procedura, precum și modelul formularului de notificare fiscală privind înregistrarea/modificarea de domiciliu fiscal din oficiu.

Concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate (Ordinul nr. 43/08/13.01.2016, Monitorul Oficial nr. 46/20 ianuarie 2016)

Ordinul modifică Normele de aplicare a Ordonanței de urgență nr.158/2005 privind concediile medicale și indemnizațiile de asigurările sociale de sănătate. Dintre amendamentele aduse prin Ordin, amintim:

- Pentru persoanele fizice care desfășoară activități independente/au încheiat un acord pentru concedii medicale și indemnizații/sunt asociați/ acționari în cadrul unei companii/membrii ai asociației familiale, în cazul în care venitul real obținut este mai mare decât venitul estimat (conform deciziei de impunere anuală eliberată de autoritățile fiscale), valoarea suplimentară va fi distribuită proporțional timp de 12 luni, calculând proporțional și contribuția datorată. În situația în care asiguratul a beneficiat de indemnizație de asigurări sociale de sănătate în anul financiar închis, cuantumul indemnizației se recalculează, urmând ca suma rezultată în plus să fie compensată cu obligația de plată rezultată din decizia de impunere anuală sau cu obligații de plată viitoare, după caz.
- Procedura de eliberare a certificatelor de concediu medical de către Casa de Asigurări de Sănătate din România pentru resortisanții care sunt acoperiți într-un alt stat membru al Uniunii Europene și folosesc în România certificatele europene emise de către celălalt stat, a fost modificată.
- Pentru cazurile în care angajatorul își suspendă temporar/ încetează activitatea, concediile medicale și indemnizațiile de care indivizii asigurați au dreptul să beneficieze pentru situații medicale produse înainte de schimbarea activității angajatorului, vor continua să fie plătite de către Casa de Asigurări de Sănătate, cu condiția ca certificatul de concediu medical să se acorde pentru aceeași situație medicală.
- Articolul care prevede obligația angajatorilor de a depune la Casa de Asigurări de Sănătate lista angajaților care sunt în concediu medical, împreună cu

datele de identificare a acestora, numele medicului care a emis certificatele medicale, numele unității medicale unde lucrează doctorul, în termen de 6 zile de la data notificării angajatorului cu privire la concediul medical a fost abrogat.

- Procedura verificării a persoanei care se află în concediu medical la adresa de domiciliu sau de reședință, a fost abrogată.

Deducerile personale pentru angajați

(Ordinul nr. 52/14.01.2016, Monitorul Oficial nr. 52/25 ianuarie 2016)

Începând cu ianuarie 2016, s-a mărit cuantumul deducerilor personale pentru contribuabilii care realizează venituri din salarii la funcția de bază.

Abrogarea unor ordine în domeniul TVA (Ordinul nr. 4144/2015, publicat în Monitorul Oficial nr. 7/6 ianuarie 2016)

Ordinul abrogă următoarele Ordine:

- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 172/2006 privind încadrarea produselor în categoria material lemnos pentru care se aplică taxare inversă;
- Art. 1 și anexele 1-3 la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2224/2006 pentru aprobarea unor proceduri privind înregistrarea și gestiunea persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA;
- Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 1372/2008 privind organizarea evidenței în scopul TVA, conform art. 156 din vechiul Cod Fiscal;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1519/2012 pentru aprobarea Ghidului privind aplicarea sistemului TVA la încasare.

Noul formular 394 (Ordinul ANAF nr. 3769/2015, Monitorul Oficial nr. 11/7 Ianuarie 2016)

Ordinul aprobă și modifică semnificativ modelul și conținutul declarației 394 „Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoane înregistrate în scopuri de TVA”, iar Ordinul ANAF nr. 3596/2011 este abrogat.

Ordinul include instrucțiunile de completare aferente și intră în vigoare la 1 aprilie 2016.

Actualizarea unor Ordine în domeniul TVA

Următoarele Ordine nu conțin modificări majore față de reglementările actuale. Se face trimitere la dispozițiile din noul Cod Fiscal.

- Ordinul ANAF nr. 3840/2015, Monitorul Oficial nr. 5/5 ianuarie 2016

Ordinul stabilește criteriile pentru condiționarea înregistrării în scopuri de TVA și intră în vigoare la 1 ianuarie 2016. Ordinul ANAF nr. 17/2015 este abrogat.

- Ordinul ANAF nr. 3841/2015, Monitorul Oficial nr. 8/6 ianuarie 2016

Ordinul aprobă modelul și conținutului formularului (088) „Declarație pe propria răspundere pentru evaluarea intenției și a capacității de a desfășura activități economice care implică operațiuni din sfera TVA” și intră în vigoare la 1 ianuarie 2016. Ordinul ANAF nr. 1966/2015 este abrogat.

- Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 4147/2015, Monitorul Oficial nr. 26/14 ianuarie 2016

Ordinul aprobă Normele de aplicare a scutirilor de TVA pentru traficul internațional de bunuri, prevăzute la art. 295 alin. (1) din noul Cod Fiscal. Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 2218/2006 se abrogă.

- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 4146/2015,

Monitorul Oficial nr. 33/18 ianuarie 2016

Ordinul aprobă Normele de aplicare a scutirii de TVA prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. j), k), l), m) și n) din noul Cod Fiscal și la art. X și XI din acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind statutul forțelor Statelor Unite ale Americii în România, semnat la Washington la 30 octombrie 2001, ratificat prin Legea nr. 260/2002. Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 2389/2011 se abrogă.

- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 4145/2015
Monitorul Oficial nr. 14/8 ianuarie 2016

Ordinul aprobă Normele de aplicare a scutirii de TVA pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate realizării în România a proiectelor NSIP, prevăzuta la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin programul NATO de Investiții în Securitate. Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3209/2008 se abrogă.

Vamă

Puncte vamale (Ordin ANAF nr. 3795/2015, Monitorul Oficial nr. 15/8 ianuarie 2016)

În baza noilor reglementări, un operator economic poate să solicite înființarea unui punct vamal care va funcționa numai pentru acel operator economic, dacă îndeplinește cumulativ anumite condiții specifice. Ordinul ANAF nr. 553/2005 se abrogă.

Formulare fiscale (Ordinul nr. 371/2016, Monitorul Oficial nr. 56/26 ianuarie 2016)

Ordinul modifică formatul, conținutul și instrucțiunile de completare pentru următoarele formulare:

- Formularul 020: Declarație de înregistrare fiscală / Declarație de mențiuni pentru persoane fizice române și

- străine care dețin cod numeric personal
- Formularul 030: Declarație de înregistrare fiscală / Declarație de mențiuni pentru persoane fizice care nu dețin cod numeric personal

Scheme de ajutor de stat (Ordinul nr. 3433/2015, Monitorul Oficial nr. 17/11 ianuarie 2016)

Ordinul instituie o schemă de ajutor de stat pentru stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții, inclusiv în sectorul pomicol, pentru procesarea și marketingul produselor agricole, în vederea obținerii de produse neagricole, aplicabilă până la 31 decembrie 2020.

Contabilitate (Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 4160/2015, Monitorul Oficial nr. 21/31 decembrie 2015)

Prevederile Ordinului se aplică începând cu situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar 2015 și aduc o serie de modificări și completări cu impact asupra următoarelor reglementări contabile:

Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/2014

Dintre principalele modificări, completări și clarificări aduse acestui ordin enumerăm pe cele referitoare la următoarele aspecte:

- Tratatamentul contabil aplicabil la schimbarea metodei reevaluării cu metoda costului, în cazul imobilizărilor corporale
- Înregistrarea în contabilitate a reducerilor comerciale care acoperă în totalitate contravaloarea stocurilor sau imobilizărilor achiziționate, sau care sunt primite ulterior facturării
- Tratatamentul contabil relevant pentru titlurile de stat cumpărate la un cost de achiziție diferit de valoarea care urmează a fi rambursată la scadență
- Transferul investițiilor imobiliare din activele

- imobilizate în categoria stocurilor și viceversa
- Înregistrarea în contabilitate a elementelor de capital propriu preluate într-o operațiune de reorganizare
  - Tratatamentul contabil relevant pentru certificatele verzi amânate
  - Înregistrarea tranzacțiilor din contracte de fiducie
  - Costul îndatorării legat de activele care nu îndeplinesc condiția unui ciclu lung de fabricație
  - Formatul bilanțului și contului de profit și pierdere incluse în situațiile financiare anuale
  - Clarificări în privința plăților care ar trebui incluse în raportul plăților către guverne

Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1286/2012

Ordinul a fost modificat în principal în privința raportului privind plățile către guverne, cu clarificări similare celor aduse Ordinului nr. 1802/2014.

Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1878/2010

Ordinul nr. 1878/2010 a fost abrogat, prevederile sale în privința întocmirii situațiilor financiare anuale de către entități care au optat pentru un an financiar diferit de anul calendaristic fiind preluate de Ordinul nr. 4160/2015. Adițional, Ordinul nr. 4160/2015 include prevederi legate de trecerea de la un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic la anul calendaristic sau la un alt exercițiu financiar, de asemenea diferit de anul calendaristic.

Alte prevederi

În plus față de modificările mai sus menționate aduse legislației existente, Ordinul nr. 4160/2015 include prevederi privind aplicarea criteriilor de mărime în scopul întocmirii situațiilor financiare anuale pentru anul 2015.

ICCJ – Societate cu capital majoritar de stat organizată sub autoritatea Ministerului Economiei. Eliberarea din funcție a directorului general

Legislație relevantă:

- NCC, art. 1553
- Legea nr. 31/1990, art. 143¹ alin.(4)

Este legal ordinul ministrului Economiei prin care s-a dispus eliberarea unei persoane din funcția de director general al unei societăți comerciale cu capital majoritar de stat organizată sub autoritatea acestui minister, într-o astfel de situație, față de regulile ce guvernează contractul de mandat sub imperiul cărora respectiva funcție fusese deținută, neputându-se reține cu just temei argumentul privitor la lipsa competenței legale de emitere a unui astfel de act, și nici cel privitor la lipsa motivării acestuia – statul, reprezentat de minister, în calitate de acționar majoritar și consiliul de administrație putând decide revocarea din funcție a directorului, fără a fi ținuți să-și justifice opțiunea.

Decizia nr. 2277 din 16 mai 2014

În cadrul motivelor de apel formulate de reclamantul NMO în contradictoriu cu pârâții Societatea Națională a Sării SALROM S.A. și Ministerul Economiei (fost Ministerul Economiei,

Comerțului și Mediului de Afaceri) împotriva sentinței civile nr. 7845/01.06.2012 pronunțată de Tribunalul București – Secția a VI-a civilă în dosarul nr. 31026/3/2011, a fost invocată excepția de nelegalitate a Ordinului nr. 198/11.02.2009 emis de Ministerul Economiei.

Prin încheierea pronunțată la data de 06.02.2013, Curtea de Apel București – Secția a V-a civilă a suspendat judecarea apelului și a înaintat cauza Secției a VIII-a contencios administrativ și fiscal pentru soluționarea menționatei excepții de nelegalitate.

La primul termen de judecată, 08.04.2013, pârâtul Ministerul Economiei a formulat întâmpinare prin care a invocat excepțiile inadmisibilității, prematurității acțiunii, dar și excepția tardivității formulării acesteia, solicitând în principal respingerea acțiunii ca inadmisibilă, ca tardivă, iar în subsidiar ca neîntemeiată.

Prin sentința nr. 1423 din 22.04.2013, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscală respins excepțiile inadmisibilității, prematurității și tardivității invocate de pârâtul Ministerul Economiei ca fiind neîntemeiate. A admis în parte acțiunea promovată de reclamantul NMO în contradictoriu cu pârâții Societatea Națională a Sării Salrom S.A. și Ministerul Economiei, având ca obiect excepție de nelegalitate și a constatat nelegalitatea Ordinului Ministerului Economiei nr. 198/11.02.2009, mai puțin în ceea ce privește dispozițiile art. 1 alin. 2 ale acestui act.

Pentru a pronunța această soluție, curtea de apel a reținut următoarele:

Asupra excepției de inadmisibilitate, de prematuritate, curtea de apel a avut în vedere dispozițiile art. 7 alin. 5 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, în raport de care a constatat că nu trebuia parcursă procedura plângerii

prealabile de către reclamant, anterior invocării excepției de nelegalitate.

În ce privește susținerea pârâtului privind necontestarea Hotărârii Consiliului de Administrație nr. 1/26.09.2009, instanța a apreciat că este lipsită de relevanță, pe de-o parte, pentru că este lipsită de temei legal, iar pe de altă parte, nu poate fi condiționată contestarea Ordinului nr. 198/2009 de contestarea Hotărârii nr. 1/2009 pentru simplul motiv că acest din urmă act nu a stat la baza emiterii ordinului, ci a fost emis pentru aducerea ordinului la îndeplinire, având și o dată ulterioară de emiterere.

Asupra excepției tardivității, instanța a constatat că susținerea pârâtului în sensul că ar fi fost depășit vreun termen este vădit neîntemeiată, deoarece, potrivit art. 4 alin. 1 teza I din Legea nr. 554/2004 „Legalitatea unui act administrativ unilateral cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate”.

Pe fondul cauzei, instanța a reținut în primul rând că aspectele învederate de reclamant, în sensul că Ordinul nr. 198/11.02.2009 nu i se adresează în exclusivitate, ci conține mai multe prevederi referitoare la eliberarea sa din funcție numai după emiterea Hotărârii Consiliului de Administrație al SALROM S.A., contractul de mandat încheiat între reclamant și intimata pârâtă (Societatea Națională a Sării SALROM S.A.) încetând prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 20/26.02.2009, nu nejustifică admiterea demersului său judiciar și constatarea caracterului nelegal al ordinului.

Un act administrativ poate conține o singură dispoziție sau mai multe, în ambele cazuri bucurându-se de aceleași prerogative, de prezumții de legalitate, autenticitate și veridicitate. Ambele acte sunt obligatorii și executorii, fiind lipsită de relevanță împrejurarea că unul are caracter

complex, iar celălalt nu.

În speță, actul contestat dispune eliberarea din funcția de director general a reclamantului (art. 1 alin. 1), numirea în aceeași funcție a unei alte persoane (art. 1 alin 2), momentul de la care ordinul își produce efectele, respectiv eliberarea și numirea din/în funcție, condițiile concrete pentru punerea acestuia în executare, inclusiv competența și modalitatea de aducere la îndeplinire a dispozițiilor art. 1 (art.2 și 3).

Curtea de apel a reținut că sunt întemeiate susținerile referitoare la lipsa temeiului legal privind emiterea Ordinului Ministerului Economiei nr. 198/11.02.2009 în contextul inexistenței unor atribuții ale acestei entități pentru eliberarea din funcție.

Sub acest aspect, a reținut că ordinul contestat nu este motivat, iar motivele arătate de pârât în întâmpinare nu susțin legalitatea și temeinicia ordinului, ci, relevă doar împrejurarea că reclamantul a fost eliberat din funcție de către Consiliul de Administrație, conform dispozițiilor art. 143¹ alin. 1 și 4 și art. 142 alin. 2 lit. c din Legea nr. 31/1990.

Astfel, pârâtul Ministerul Economiei nu invocă niciun moment competența sa de eliberare din funcție, nu expune niciun temei legal pentru o astfel de prerogativă, ci doar că revocarea din funcție s-a făcut de către Consiliul de Administrație.

În consecință, atât art. 1 alin. 1 cât și art. 2 și art. 3 de aducere la îndeplinire a dispoziției de la art. 1 alin. 1 sunt nelegale, în lipsa unui temei legal în baza căruia Ministerul Economiei să poată elibera din funcție un director general.

Referitor la dispoziția prevăzută la art. 1 alin. 2 din ordin, prin care este numită în aceeași funcție o altă persoană, instanța a constatat că nu se poate reține nelegalitatea acesteia întrucât are la bază un temei legal, respectiv art.

12 din HG nr. 1720/2008, invocat de reclamant.

În egală măsură, instanța a reținut că susținerea pârâtului, în sensul că revocarea din funcție a fost dispusă de Consiliul de Administrație al Societății Naționale a Sării S.A. și că Ordinul nr. 198/2009 nu a avut decât un caracter de recomandare, nu poate fi primită, deoarece ordinul în discuție este un act administrativ obligatoriu nu doar pentru reclamant dar și pentru pârâta Societatea Națională a Sării S.A., aceasta având obligația, prin Consiliul de Administrație, de aducere la îndeplinire a prevederilor art. 1 (de eliberare din funcție), dispoziții care au caracter imperativ, iar nu de recomandare.

Instanța de fond a remarcat faptul că, însuși pârâtul menționează că potrivit prevederilor art. 11 coroborate cu cele ale Anexei nr. 2 lit. C pct. 6 din HG nr. 1634/2009, S.C. Societatea Națională a Sării Salrom S.A. este o unitate care funcționează sub autoritatea Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri.

Tot astfel, H.G. nr. 1720/2008 enumera societatea pârâtă - Societatea Națională a Sării S.A. București printre unitățile aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Economiei, Anexa nr. 2.

În aceste condiții, date fiind raporturile dintre cele două instituții pârâte și, având în vedere și dispozițiile ordinului contestat, instanța a apreciat că aducerea acestuia la îndeplinire de către pârâtă a constituit o obligație pentru aceasta.

În condițiile în care actul a fost emis cu încălcarea competenței unei alte autorități, precum și în contextul inexistenței unei competențe proprii, instanța a apreciat întemeiată excepția de nelegalitate a Ordinului Ministerului Economiei nr. 198/11.02.2009, mai puțin în ceea ce privește dispozițiile art. 1 alin. 2 ale acestui act.

Referitor la aceste dispoziții din ordin, instanța a reținut că reclamantul a afirmat că încetarea contractului de mandat putea să aibă loc numai în condițiile prevăzute în acest document agreed de părți, ce reglementa drepturile și obligațiile acestora. Astfel, art. 9 alin. 1 din contractul de mandat, stipulează la lit. b „revocarea mandatarului din calitatea de director general prin Hotărârea Consiliului de Administrație pentru motive ce țin de neexecutarea/executarea defectuoasă a contractului”.

Instanța a apreciat că acest argument, precum și cele privind culpa proprie a SALROM S.A. nu pot fi avute în vedere, dat fiind obiectul acestei cauze, decât în contextul nemotivării Ordinului nr. 198/2009. În această situație, nu se poate determina dacă au fost sau nu respectate condițiile legale și convenționale referitoare la încetarea contractului de mandat, dacă s-a apreciat că reclamantul și-a îndeplinit sau nu corespunzător obligațiile ori dacă această împrejurare nu a fost avută în vedere, deci dacă se justifica revocarea pentru neexecutarea/executarea necorespunzătoare a contractului, în condițiile în care nu reiese temeiul pentru care a fost emis ordinul contestat, acesta necuprinzând vreo motivare în fapt și în drept.

În ce privește susținerea pârâtului Ministerul Economiei în sensul că directorul general al societății poate fi revocat de către Consiliul de Administrație oricând, astfel că nici legea și nici contractul de mandat nu condiționează revocarea directorului general de existența anumitor motive, instanța a reținut că nu este vorba de revocarea de către Consiliul de Administrație pentru a se susține că măsura poate interveni oricând și nu trebuie motivată, ci este vorba de un ordin al Ministerului Economiei.

Referitor la argumentul că reclamantul a fost numit în funcție la recomandarea ministrului de resort, respectiv prin Ordinul nr. 3300/11.05.2005, instanța a apreciat că acesta este lipsit de relevanță, din moment ce s-a stabilit, potrivit

considerentelor ce preced, competența ministrului de numire și a consiliului de administrație de revocare din funcție.

Împotriva sentinței primei instanțe a formulat recurs în termen legal Ministerul Economiei, succesor al Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, invocând motivele de modificare prevăzute de art. 304 pct.8 și 9 din Codul de procedură civilă.

Recurentul a susținut că hotărârea atacată a fost dată cu încălcarea dispozițiilor art. 9 alin.(4) din HG nr. 1720/2008 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și cu ignorarea art. 143¹ alin.(4) din Legea nr. 31/1990, respectiv a dispozițiilor art. 9 pct.9 lit.b) din Contractul de mandat.

A mai subliniat că statul, prin ministerul de resort, este unic acționar la societatea intimată, că mandatul ce se dă directorului general se bazează pe încrederea acționarilor și a Consiliului de administrație în persoana desemnată să ocupe această funcție, iar revocarea nu trebuie motivată.

De asemenea, recurentul a reiterat excepțiile inadmisibilității, prematurității dar și tardivității acțiunii susținând că ar fi incidente dispozițiile art. 7 alin.(1) și art. 11 alin.(1) și (2) din Legea nr. 554/2004.

Prin întâmpinarea înregistrată la data de 12 mai 2014, recalificată drept concluzii scrise, intimatul NMO a solicitat respingerea recursului ca nefondat, expunând principalele considerente ale sentinței.

Astfel, intimatul a arătat că ordinul atacat este nelegal pentru că nu cuprinde o motivare adecvată. Principiul stabilității juridice nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unei ilegalități cum s-a întâmplat prin actul atacat.

Practic, ministrul economiei a indicat Consiliului de

administrație eliberarea sa din funcție, nelăsând Consiliului de administrație nicio marjă de manevră, cu ignorarea prevederilor legale și a contractului de mandat existent.

Recursul este fondat.

Referitor la excepția de nelegalitate

Obiectul excepției de nelegalitate cu care a fost investită instanța de contencios administrativ vizează Ordinul nr. 198/11.02.2009 emis de ministrul economiei, prin care autorul excepției a fost eliberat din funcția de director general al Societății Naționale a Sării SA, rămânând la dispoziția acesteia pentru a fi trecut pe un post corespunzător vechimii în muncă și pregătirii profesionale (art.1 alin.1) ; a fost numită o altă persoană în funcția respectivă (art. 1 alin.2); s-a dispus ca reprezentanții statului în Adunarea Generală a Acționarilor și membrii Consiliului de administrație al Societății Naționale a Sării SA să aducă la îndeplinire prevederile art. 1 în conformitate cu statutul societății naționale (art.3), urmând ca efectele ordinului să se producă numai după emiterea hotărârii corespunzătoare de către consiliul de administrație.

Soluționând excepția de nelegalitate, curtea de apel a ajuns la concluzia că emitentul actului administrativ nu a avut competența eliberării reclamantului din funcția deținută și, în plus, această dispoziție este nemotivată.

Concluzia primei instanțe este greșită pentru că face abstracție de regulile speciale care guvernează contractul de mandat încheiat în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, act normativ indicat în partea introductivă a ordinului atacat.

Astfel, intimatul-reclamant a încheiat la data de 11 august 2008 contractul de mandat nr.1659 cu Societatea Comercială Societatea Națională a Sării SA, potrivit art. 2, delegându-

i-se conducerea societății. Părțile contractante au supus înțelegerea lor „dispozițiilor art. 1532 și următoarele din Codul civil, Legii nr. 31/1990 și OUG nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici”.

Această modalitate de exercitare a funcției de conducere a societății comerciale a fost determinată de faptul că Societatea Națională a Sării are capital majoritar de stat (art. 2 din Statutul societății), funcționând sub autoritatea Ministerului Economiei, conform art. 11 coroborat cu Anexa nr. 2 lit.c) pct.6 din HG nr.1720/2008 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, în vigoare în perioada respectivă.

Potrivit dispozițiilor art. 12 din același act normativ, „prin ordin al ministrului economiei se numesc, în condițiile legii, directorii generali și directorii din unitățile din subordine, sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Economiei”. În același timp, art. 142 alin.(2) lit.c) din Legea nr. 31/1990 stabilește că între competențele de bază ale consiliului de administrație intră și „numirea și revocarea directorilor” prevedere regăsită și în art. 20 lit.c) din Statutul societății.

În acest cadru, Înalta Curte constată că dispoziția ministrului economiei de eliberare din funcție a directorului general pe care, simetric, tot el l-a numit, adusă la îndeplinire prin Hotărârea nr. 20/26.02.2009 a Consiliului de administrație al societății intimate, este legală.

De altfel, trebuie remarcat că la numirea intimatului-reclamant în funcție s-a procedat identic.

Prin ordinul nr. 3300/11.05.2005 art. 1, a fost eliberată din funcția de director general persoana care exercita această funcție la momentul respectiv, în timp ce prin art. 2 a fost numit în funcție NMO, urmând ca reprezentanții

statului în Adunarea Generală a Acționarilor să-l aleagă președinte al Consiliului de Administrație în locul persoanei eliberate din funcție (art.3).

Cât privește motivarea ordinului din perspectiva cauzelor care au condus la încetarea contractului de mandat (enumerate la art. 9 din Contract) Înalta Curte observă că aceasta nu este necesară, câtă vreme art. 143¹ alin.(4) din Legea nr. 31/1990 dispune că *„directorii pot fi revocați oricând de către consiliul de administrație. În cazul în care revocarea survine fără justă cauză, directorul în cauză este îndreptățit la plata unor daune interese”* iar art. 1553 din Codul civil statuează că *„mandantul poate, când voiește, revoca mandatul”*.

Prin urmare, statul, reprezentat de minister, în calitate de acționar majoritar și consiliul de administrație pot decide revocarea din funcție a directorului, fără a fi ținuți să-și justifice opțiunea.

Dreptul mandantului de a revoca oricând mandatul se întemeiază pe caracterul intuitu personae al contractului de mandat, precum și pe faptul că acesta se încheie în interesul mandantului, motiv pentru care revocarea poate interveni independent de vreo culpă a mandatarului.

Cu toate acestea, în condițiile în care se invocă revocarea intempestivă și fără justă cauză a mandatului, se impun a fi verificate condițiile răspunderii civile contractuale, fapt ce implică analiza îndeplinirii cumulative a elementelor care o condiționează, sens în care s-a conturat o jurisprudență constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție (e.g. Decizia nr.83/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție -Secția a II-a civilă)

Conchizând, Înalta Curte reține că excepția de nelegalitate este nefondată, toate aspectele invocate de autorul ei care tind către conturarea tezei revocării „fără

justă cauză”, urmând a fi analizate de instanța competentă pe fondul pricinii, pentru că țin de apanajul acesteia, nefiind o chestiune de legalitate a actului administrativ.

Referitor la excepțiile procesuale

Pe lângă criticile formulate pe „fondul” excepției de nelegalitate, recurentul a reiterat toate excepțiile ridicate în fața curții de apel: inadmisibilitate, prematuritate și tardivitate, excepții care au fost corect respinse, deși prima instanță a avut unele ezitări, în identificarea limitelor investiției sale (conform dispozitivului a admis în parte „acțiunea promovată de reclamant ... având ca obiect excepție de nelegalitate”).

În esență, recurentul confundă procedura soluționării excepției de nelegalitate: art. 4 din Legea nr. 554/2004, cu cea care privește acțiunea judiciară însăși.

În raport de prevederile art. 4 alin.(1) din lege, citat la pct.2 al acestei decizii, nu se poate pune problema „prematurității” ori „tardivității” invocării excepției de nelegalitate a unui act administrativ individual. De asemenea, art. 7 alin.(5) teza finală din Legea nr. 554/2004 statuează că în cazul excepției de nelegalitate nu este obligatorie plângerea prealabilă.

Pentru considerentele expuse la punctul anterior, în temeiul art. 4 alin.(3) din Legea nr. 554/2004 și art. 304 pct.9 Cod procedură civilă sentința curții de apel a fost reformată în sensul respingerii excepției de nelegalitate, cu menținerea soluției date celorlalte excepții procesuale.

ICCJ – Extinderea perioadei supuse inspecției fiscale. Justificare

Legislație relevantă:

- Codul de procedură fiscală, art. 98 alin. (3) lit. a)
- Codul fiscal, art. 253
- H.G. nr. 1553/2003, art. 1 și art. 3

1. În interpretarea dispozițiilor art. 98 alin.(3) lit.a) din Codul de procedură fiscală, este justificată extinderea perioadei supuse inspecției fiscale ori de câte ori organul de control constată existența unor indicii privind abaterea contribuabilului de la reglementarea legală strictă în domeniul fiscal, indiciile privind diminuarea impozitelor putând rezulta nu numai din acte și manopere nelegale imputabile contribuabilului, ci și din împrejurări colaterale sau din acte și fapte ale contribuabilului care a fost de bună-credință, în eroare, etc.

2. Din conținutul dispozițiilor art.1 și 3 din H.G. nr.1553/2003, privind reevaluarea imobilizărilor corporale și stabilirea valorii de intrare a mijloacelor fixe, reiese faptul că rezultatele reevaluării clădirilor trebuie să fie cuprinse în situațiile financiare ale anului în care a avut loc reevaluarea și să se reflecte în situațiile financiare încheiate la data de 31 decembrie ale anului respectiv. Prin urmare, faptul ca adunarea generală a acționarilor a aprobat raportul de reevaluare al unei clădiri în cursul anului fiscal următor celui în care a avut loc evaluarea nu poate avea drept efect prelungirea perioadei de 3 ani anteriori anului fiscal de referință în care societatea comercială respectivă avea obligația reevaluării clădirii, pentru a putea beneficia de calculul impozitului pe respectiva clădire prin aplicarea

cotei stabilite în limitele prevăzute de art. 252 alin. (2) din Codul fiscal.

Decizia nr. 2670 din 5 iunie 2014

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamanta S.C. Informatica Feroviară SA a solicitat, în contradictoriu cu Direcția Generală de Impozite și Taxe Locale a Sectorului 1 București – Direcția de Administrare Contribuabili Persoane Juridice, Serviciul de Inspecție Fiscală Persoane Juridice, anularea în totalitate a Deciziei de impunere nr.12438 din 17.01.2012 și a Raportului de inspecție fiscală nr.12442/17.01.2012 emise de autoritățile pârâte, prin care au fost stabilite în sarcina sa obligații fiscale suplimentare de plată, în cuantum de 702.856 lei reprezentând impozit pe clădiri, respectiv, accesorii în cuantum de 1.036.712,60 lei și exonerarea de la plata acestor obligații.

Ulterior, reclamanta și-a precizat acțiunea, solicitând și anularea Dispoziției emise în soluționarea contestației administrative fiscale, nr.18284/ 06.03.2012.

În motivarea cererii, reclamanta a arătat că a fost supusă unei inspecții fiscale având ca obiect verificarea calculării și vărsării la buget a sumelor reprezentând impozitul pe clădiri aferent perioadei fiscale 01.01.2006 – 07.12.2011, iar constatările controlului au fost inserate în raportul de inspecție fiscală, în baza căruia s-a emis decizia de impunere prin care s-a stabilit, în sarcina sa, obligații fiscale suplimentare, temeiul acestora constituindu-l prevederile art.253 alin.(6) din Codul fiscal, iar contestația formulată împotriva acestor acte fiscale a fost respinsă.

Reclamanta a susținut că actele atacate sunt nelegale, arătând, în esență, că organele de inspecție fiscală au încălcat prevederile art.98 din Codul de procedură fiscală, decizia de impunere a fost emisă cu nerespectarea regulilor

imperative de formă prevăzute în Codul de procedură fiscală, existând neregularități și neclarități: aceasta nu cuprinde elementele obligatorii prevăzute de art.87 din Codul de procedură fiscală referitor la forma și conținutul ei, iar raportul inspecție fiscală a fost emis cu nerespectarea pct.102.2. din Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală.

Pe fondul cauzei, reclamanta a arătat că a procedat la efectuarea reevaluării clădirilor supuse pretinse impozitări în ultimii 3 ani fiscali anteriori anului de referință 2007, iar în temeiul art.253 alin.(6) din Codul fiscal, în cazul unei clădiri care a fost reevaluată, sunt aplicabile în cauză prevederile art.253 alin.(2) coroborate cu cele ale alin.(5) din Codul fiscal, raportat la punctul 1.1. sub-punctul 5 din H.C.G.M.B. nr.300/ 07.12.2006, potrivit cărora impozitul pe clădiri, datorat de persoanele juridice pentru clădirile reevaluate este de 1,5%, în consecință, a achitat în mod corect impozitul pe clădiri în procent de 1,5 %, societatea neputând fi obligată la plata impozitului pe clădiri în procent de 10%.

Totodată, a susținut că societatea a achitat impozitul pe clădiri în procent de 1,5% în baza sumarului de plată emis de către Direcția Generală de Impozite și Taxe locale a Sectorului 1 București, impozitul pe clădiri a fost calculat cu nerespectarea principiului certitudinii impunerii (art.3 din Codul fiscal), iar accesoriile stabilite nu sunt datorate, fiind stabilite în mod abuziv, precizând că exprimarea generică inserată în cuprinsul deciziei de impunere, respectiv „accesorii” nu permite identificarea în concret a tipului de accesorii avut în vedere de către organele abilitate la momentul efectuării calculului.

Prin întâmpinare, pârâta a invocat excepția inadmisibilității acțiunii față de dispozițiile art.218 alin.(2) din Codul de procedură fiscală, excepție pe care ulterior nu a mai susținut-o față de precizarea acțiunii, iar pe fond a

solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiată.

1.4. Curtea de Apel București – Secția a VIII contencios administrativ și fiscal, prin Sentința nr.5404 din 1 octombrie 2012, a admis, în parte, acțiunea formulată de reclamantă, a anulat Dispoziția nr.18284/ 06.03.2012 emisă de pârâtă, a anulat Decizia de impunere nr.12438/17.01.2012 și Raportul de inspecție fiscală nr.12442/ 17.01.2012 emise de pârâtă, respingând cheltuielile de judecată reprezentând onorariu de avocat.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut, în esență, următoarele:

În perioada 07.12.2011 – 04.01.2012, autoritatea publică pârâtă a efectuat o inspecție fiscală la sediul societății reclamante, fiind întocmit Raportul de inspecție fiscală nr.12442/ 27.01.2012, pe baza căruia a fost emisă Decizia de impunere privind creanțele datorate bugetului local nr.12438/ 17.01.2012.

Societatea comercială reclamantă a formulat contestație administrativă, aceasta fiind soluționată prin Dispoziția nr.18284/ 06.03.2012, în sensul respingerii, ca neîntemeiată.

Cu privire la încălcarea art.98 alin.(3) din Codul de procedură fiscală, prima instanță a reținut că pe parcursul derulării controlului, organele fiscale au reținut, în ceea ce privește impozitul pe clădiri plătit de către societatea comercială reclamantă către bugetul local al Sectorului 1 – București, pentru anii 2004 -2007, că aceasta a avut în vedere aplicarea, la valoarea de inventar a imobilului acesteia, a unei cote de 1,5%, deși pentru perioada menționată societatea nu a făcut dovada întocmirii vreunui raport de reevaluare, în condițiile legii fiscale, a bunului său impozabil.

Prin urmare, s-a născut o incertitudine cu privire la conformitatea cu legea a cuantumului impozitului pe clădiri achitat de către contestatoarele către bugetului local al

Sectorului 1, în sensul în care era posibil ca pentru anul 2007 aceasta să fi plătit mai puțin decât datora în mod legal.

Prima instanță a reținut astfel că însăși pârâta a stabilit sumele necesar a fi achitate de reclamantă cu titlu de impozit pe clădiri aferent anului fiscal 2007, astfel încât nu se poate reține că sunt incidente prevederile art. 98 alin.(3), teza a II-a, lit.a) din Codul de procedură fiscală.

În ceea ce privește motivarea necesității prelungirii perioadei de inspecție fiscală a reținut că aceasta lipsește, dat fiind faptul că organele de soluționare a contestației nu au indicat niciun element definitoriu al „indiciilor de diminuare”, menționând exclusiv faptul că „s-a născut o incertitudine”.

Or, „incertitudinea” invocată nu poate fi asimilată indiciilor că valoarea obligațiilor fiscale datorate de către un contribuabil ar fi fost diminuată, din culpa acestuia din urmă, în lipsa unei motivări temeinice a organului fiscal din care să rezulte această împrejurare, respectiv declararea cu rea-intenție a unor alte sume drept bază de impozitare, sau sustragerea cu intenție de la plata unor sume de bani.

Așa fiind, prima instanță a apreciat că, în cauză, inspecția fiscală a fost efectuată cu încălcarea prevederilor art.98 din Codul de procedură fiscală, nefiind justificată extinderea perioadei de efectuare a inspecției fiscale de la 3 ani la 5 ani.

Referitor la critica reclamantei în sensul încălcării dispozițiilor art.87 din Codul fiscal, de asemenea, a reținut caracterul întemeiat al acesteia, față de dispozițiile art.87 și art.43 din Codul de procedură fiscală, actul administrativ-fiscal trebuie să cuprindă, între altele, motivele de fapt și de drept.

În cauză, autoritatea pârâtă a susținut că motivele de drept și de fapt care au condus la emiterea deciziei de impunere au

fost expuse pe larg în cuprinsul raportului de inspecție fiscală și că acesta se află în strânsă legătură cu decizia de impunere contestată, întrucât aceasta din urmă reprezintă o concretizare a concluziilor cuprinse în respectivul raport, însă instanța de fond a reținut că această împrejurare nu este suficientă pentru a acoperi lipsa de motivare a actului administrativ fiscal reprezentat de decizia de impunere.

În ceea ce privește raportul de inspecție fiscală, față de critica reclamantei potrivit căreia documentația anexă nu a fost atașată acestui act, prima instanță a remarcat faptul că respectiva documentație anexă a raportului de inspecție fiscală a fost atașată, într-adevăr la dosarul instanței, iar din analiza prevederilor pct.102.2 din H.G. nr.1050/2004 invocate de pârâtă în apărare rezultă faptul că organul fiscal nu are drept de opțiune în a comunica sau nu actele anexate raportului de inspecție fiscală.

Cu toate acestea, prima instanță a reținut că în cauză nu s-a produs o vătămare procesuală prin necomunicarea respectivelor înscrisuri anexă.

Pe fondul cauzei, prima instanță a reținut că societatea reclamantă a efectuat reevaluarea bunului său impozabil situat în București, strada Gării de Nord nr.1, sector 1 la data de 31.12.2003 și, ulterior, la data de 31.12.2007, cu respectarea punctului 55 din H.G. nr.44/2004, privind aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr.571/ 2003, privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Reclamanta a procedat la reevaluarea imobilului în cadrul termenului de 3 ani prevăzut de dispozițiile fiscale incidente, întrucât anul fiscal de referință este anul 2007; ultimii 3 ani anteriori anului de referință sunt anii 2004, 2005 și 2006; societatea a aprobat raportul de evaluare și, corelativ, dreptul organelor fiscale de a aplica impozitul la noua bază de impunere s-a născut în anul 2004, respectiv anul aprobării de către AGA a Raportului de evaluare.

Conform prevederilor art.253 alin.(6) din Codul fiscal, în cazul unei clădiri care a fost reevaluată, sunt aplicabile prevederile art.253 alin.(2) coroborate cu cele ale alin.(5) din Codul fiscal, raportate la punctul 1.1. sub-punctul 5 din H.C.G.M.B. nr.300/ 07.12.2006, potrivit cărora impozitul pe clădiri datorat de persoanele juridice pentru clădirile reevaluate este de 1,5%.

Pe cale de consecință, reclamanta nu poate fi obligată la plata impozitului pe clădiri în procent de 10%, întrucât a evaluat imobilul în cadrul termenului de 3 ani anterior anului fiscal de referință 2007.

În ceea ce privește cuantumul impozitului datorat, acesta a fost în mod nelegal stabilit prin raportare la dispozițiile art.253 alin.(6) din Codul fiscal, în consecință, nici majorările de întârziere la debitul stabilit nelegal nu sunt datorate, nefiind îndeplinită premiza art.119 din Codul de procedură fiscală coroborat cu art.255 alin.(1) din Codul fiscal.

Cu privire la celelalte motive de nelegalitate invocate de reclamantă, referitoare la impozitul pe clădiri, care în opinia sa trebuie stabilit de pârât în baza declarației fiscale a reclamantului printr-o decizie de impunere, și la faptul că acest impozit nu a fost individualizat, prima instanță reține că nu sunt întemeiate pentru că valoarea clădirilor nu este defalcată.

Prin urmare, a apreciat că nu poate fi împărtășită teza reclamantei, potrivit cu care art.249 alin.(1) și art.253 alin.(1) din Codul fiscal fac vorbire despre o singură clădire, întrucât deși legiuitorul folosește singularul, în drept, acesta presupune și pluralul, iar împrejurarea că impozitul nu a fost defalcat rezultă din însăși opțiunea reclamantei care a declarat valoarea clădirilor în mod nedefalcat.

În fine, cât privește cheltuielile de judecată s-a reținut că acestea nu sunt probate.

Împotriva acestei soluții a formulat recurs Direcția Generală de Impozite și Taxe Locale a Sectorului 1 București, care a invocat motivul prevăzut la art.304 pct.9 Cod procedura civilă – 1865 și a susținut, în esență, următoarele critici:

– în mod greșit a reținut instanța de fond că organul fiscal nu a avut temei legal pentru extinderea de la 3 ani la 5 ani a duratei în care putea fi realizată inspecția fiscală pentru stabilirea unor obligații suplimentare, în raport cu dispozițiile art.98 din Codul de procedură fiscală;

– instanța de fond a reținut fără temei legal că decizia de impunere fiscală ar fi nemotivată, fiind lovită de nulitate, apreciindu-se în mod eronat încălcarea prevederilor art.87 din Codul de procedură civilă, cu ignorarea faptului că Raportul de inspecție fiscală conține situația de fapt și motivele de drept stabilite de organele fiscale competente;

– pe fondul cauzei, Curtea de apel a reținut fără temei că ultima reevaluare a clădirilor ar fi fost realizată în anul 2004, în raport cu anul de referință 2007, ajungând în mod eronat la concluzia că și pentru acesta nu trebuia perceput un impozit pe clădiri de 1,5%, potrivit prevederilor art.253 alin.(2) din Codul fiscal și pct.1.1. subpct.5 din HCGMB nr.300/ 7.12.2006;

– în realitate, din documentele aflate la dosarul cauzei, rezultă că evaluarea clădirilor fusese realizată în anul 2003, iar potrivit art.253 alin.(6) Cod fiscal, reevaluarea trebuia făcută în următorii 3 ani, adică până la 31.12.2006.

În concluzie, autoritatea recurentă a solicitat admiterea recursului, cu consecința respingerii acțiunii, obligațiile fiscale suplimentare fiind stabilite în mod legal.

S.C. Informatica Feroviară SA a depus Concluzii scrise

susținând, în esență, că soluția și argumentele instanței de fond sunt legale și temeinice, solicitând respingerea recursului ca nefondat.

Soluția instanței de recurs

Recursul este întemeiat pentru considerentele care vor fi prezentate în continuare.

Așa cum s-a arătat, cu alte cuvinte, și în expunerea rezumativă de la pct.1 al acestor considerente, prin actele fiscale contestate în cauză, în sarcina intimătei-reclamante au fost stabilite și, respectiv, menținute, obligații fiscale suplimentare în sumă de 1.739,568,60 lei, reprezentând: 702.856 lei impozit pe clădiri, calculat/ stabilit potrivit prevederilor art.253 alin.(6) Codul fiscal și respectiv, 1.036,712,60 lei, cu titlu de accesorii ale debitului principal.

Instanța de fond, admitând acțiunea și dispunând anularea actelor fiscale atacate, a reținut în esență că:

– au fost încălcate prevederile art.98 alin.(3) din Codul de procedură fiscală, potrivit cărora verificările efectuate în cadrul unei inspecții fiscale trebuie să privească creanțele fiscale din ultimii 3 ani fiscali pentru care există obligația depunerii de declarații fiscale, or, în cauză, inspecția fiscală efectuată între 25.11.2011 și 28.11.2011 a avut ca obiect perioada 1.01.2006 – 7.12.2011, ceea ce constituie, cu alte cuvinte, un viciu de legalitate;

– Decizia de impunere nu satisface cerințele art.87 și 43 din Codul de procedură fiscală, în conținutul acesteia nefiind consemnate motivele de fapt și de drept, ceea ce reprezintă un viciu de legalitate;

– pe fond, organele fiscale au aplicat în mod nelegal prevederile art.253 alin.(6) din Codul fiscal, apreciind, cu alte cuvinte, că intimata-reclamantă avea obligația să

reevalueze immobilizările corporale/ clădirile abia la sfârșitul anului 2007, lucru pe care l-a și făcut, astfel încât cota de 10% a fost stabilită/ calculată fără temeii legal.

Criticile recursului, întemeiat pe motivul prevăzut la art.304 pct.9 din Codul de procedură civilă – 1865, vizează, așa cum s-a reținut sintetic la pct.2.1. al acestor considerente, cele trei concluzii care au condus instanța de fond la adoptarea soluției pronunțate.

În ceea ce privește criticile referitoare la concluzia instanței de fond conform căreia actul de inspecție fiscală este afectat de un viciu de legalitate ca urmare a faptului că ar fi fost încălcate prevederile art.98 din Codul de procedură fiscală, instanța de recurs reține că acestea sunt întemeiate.

Astfel, potrivit art.98 din Codul de procedură fiscală, intitulat „perioada supusă inspecției fiscale”: (1) Inspecția fiscală se efectuează în cadrul termenului de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale. (2) La contribuabilii mari, perioada supusă inspecției fiscale începe de la sfârșitul perioadei controlate anterior, în condițiile alin. (1). (3) La celelalte categorii de contribuabili inspecția fiscală se efectuează asupra creanțelor născute în ultimii 3 ani fiscali pentru care există obligația depunerii declarațiilor fiscale. Inspecția fiscală se poate extinde pe perioada de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale, dacă este identificată cel puțin una dintre următoarele situații: a) există indicii privind diminuarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat; b) nu au fost depuse declarații fiscale în interiorul termenului de prescripție; c) nu au fost îndeplinite obligațiile de plată a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat”.

Deci, din interpretarea dispozițiilor art.98 alin.(3) rezultă

că perioada supusă inspecției fiscale se poate extinde pe perioada de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale, atunci când există indicii privind diminuarea impozitelor, taxelor, etc., datorate bugetului general consolidat.

Or, în cauză, organele fiscale, care au coroborat dispozițiile art.1 din H.G. nr.1553/2003 privind reevaluarea imobilizărilor corporale și prevederile art.253 din Codul fiscal, cu constatarea reevaluării efectuate la 31.12.2007, iar la sfârșitul anului 2006 au avut astfel indicii că pentru anul 2007 societatea comercială declarase/ achitase impozitul pe clădiri în cote diminuate, ceea ce a justificat pe deplin ca inspecția fiscală să vizeze perioada 01.06.2006 – 07.12.2011, aflată în cadrul perioadei de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale.

De menționat că, prin Decizia nr.1637/2009 invocată și de intimata-reclamantă, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.98 alin.(1) și (3) din Codul de procedură fiscală, reținând că exceptările prevăzute la art.98 alin.(3) au în vedere conduita contribuabilului care se abate de la reglementarea legală strictă în domeniul fiscal, ceea ce constituie un motiv suficient pentru a fi supus unui control mai temeinic, ceea ce presupune și extinderea acestuia pe o perioadă mai mare de timp.

Sușinerile din Concluziile scrise depuse de intimata-reclamantă, că indiciile la care se referă art.98 alin.(3) lit.a) din Codul de procedură fiscală trebuie să rezulte exclusiv din acte și manopere frauduloase/ tangente ilicitului penal, sunt lipsite de temei, iar din considerentele Deciziei nr.1637/2009 a C.C.R. nu rezultă o asemenea concluzie.

În opinia instanței de recurs, indiciile privind diminuarea impozitelor pot rezulta nu numai din acte și manopere nelegale imputabile contribuabilului, dar și din împrejurări colaterale

sau din acte și fapte ale contribuabilului care a fost de bună-credință, în eroare, etc.

De asemenea, trebuie observat că art.98 din Codul de procedură fiscală nu conține o sancțiune, ceea ce impune concluzia să, chiar și în situațiile în care dispozițiile de la alin.(3) sunt încălcate, nu intervine o nulitate absolută a actului/ actelor fiscale încheiate/ emise, ci o nulitate relativă care este condiționată de existența unei vătămări împotriva contribuabilului.

Or, în cauză, intimata-reclamantă nu a probat și nici nu a susținut încălcarea vreunui drept de către organele de inspecție fiscală.

În ceea ce privește criticile referitoare la concluzia instanței de fond privind încălcarea prevederilor art.87 și 43 din Codul de procedură fiscală, instanța de recurs reține că sunt fondate.

Într-adevăr, potrivit art.87 – Forma și conținutul deciziei de impunere: „Decizia de impunere trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art.43. Decizia de impunere trebuie să cuprindă, pe lângă elementele prevăzute la art.43 alin.(2) și categoria de impozit, taxă, contribuție sau altă sumă datorată bugetului general consolidat, baza de impunere, precum și cuantumul acestora, pentru fiecare perioadă impozabilă”.

De asemenea, potrivit art.43 – Conținutul și motivarea actului administrativ fiscal: „(1) Actul administrativ fiscal se emite numai în formă scrisă. (2) Actul administrativ fiscal cuprinde următoarele elemente: a) denumirea organului fiscal emitent; b) data la care a fost emis și data de la care își produce efectele; c) datele de identificare a contribuabilului sau a persoanei împuternicite de contribuabil, după caz; d) obiectul actului administrativ fiscal; e) motivele de fapt; f) temeiul de drept; g) numele și semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii; h) ștampila organului fiscal

emitent; i) posibilitatea de a fi contestat termenul de depunere a contestației și organul fiscal la care se depune contestația; j) mențiuni privind audierea contribuabilului. (3) Actul administrativ fiscal emis în condițiile alin.2 prin intermediul mijloacelor informatice este valabil și în cazul în care nu poartă semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii și ștampila organului emitent, dacă îndeplinește cerințele legale aplicabile în materie. (4) Prin ordin al ministrului economiei și finanțelor se stabilesc categoriile de acte administrative care se emit în condițiile alin.(3)”.

Instanța de fond, însușindu-și susținerile societății comerciale, a considerat că Decizia de impunere constituie un act fiscal nemotivat în fapt și în drept, ceea ce reprezintă un viciu de legalitate care afectează decizia, ignorând însă că Raportul de inspecție fiscală reprezintă o anexă a Deciziei de impunere care, din punct de vedere juridic, formează o unitate.

Or, în cauză, este necontestat că Raportul de inspecție fiscală conține motivele de fapt și de drept privind stabilirea obligațiilor fiscale suplimentare în sarcina contribuabilului.

De asemenea, instanța de fond a ignorat prevederile art.46 din Codul de procedură fiscală care se referă la cauzele de nulitate absolută a actului administrativ, între care nu se regăsește situația de la art.43 lit.e) – lipsa motivelor de fapt și situația de la lit.f) – lipsa motivelor de drept.

Astfel fiind, intimata-reclamantă putea invoca doar o nulitate relativă, însă, în cauză, nu s-a probat și nici nu s-a susținut existența unei vătămări rezultată din împrejurarea că motivele de fapt și de drept existente în Raportul de inspecție fiscală nu se regăseau și în conținutul Deciziei de impunere fiscală.

În ceea ce privește criticile recursului referitoare la fondul cauzei, instanța de recurs le apreciază ca fiind întemeiate.

În cauză, este necontestat că potrivit art.1 din H.G. nr.1553/2003 privind reevaluarea imobilizărilor corporale și stabilirea valorii de intrare a mijloacelor fixe, societatea comercială intimată a realizat reevaluarea clădirilor la data de 31.12.2003.

În esență, instanța de fond, însușindu-și susținerile societății comerciale, a considerat că potrivit prevederilor art.253 alin.(6) Cod fiscal, anul de referință îl reprezintă anul în litigiu – 2007, în raport cu care clădirile supuse impozitării fuseseră reevaluate în ultimii 3 ani, pentru că reevaluarea efectuată la 31.12.2003 a fost aprobată de A.G.A. S.C. Informatica Feroviară SA și înregistrată potrivit reglementărilor contabile în cursul anului 2004.

Potrivit art.253 din Codul fiscal: „(1) În cazul persoanelor juridice, impozitul pe clădirile calculează prin aplicarea unei cote de impozitare asupra valorii de inventar a clădirii. (2) Cota de impozit se stabilește prin hotărâre a consiliului local și poate fi cuprinsă între 0,25% și 1.50% inclusiv. La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București. (5) În cazul unei clădiri care a fost reevaluată, conform reglementărilor contabile, valoarea impozabilă a clădiri este valoarea contabilă rezultată în urma reevaluării, înregistrată ca atare în contabilitatea proprietarului persoană juridică. (6) În cazul unei clădiri care nu a fost reevaluată în ultimii 3 ani anteriori anului fiscal de referință, cota impozitului pe clădiri se stabilește de consiliul local/Consiliul General al Municipiului București între 5% și 10% și se aplică la valoarea de inventar a clădirii înregistrată în contabilitatea persoanelor juridice, până la sfârșitul lunii în care s-a efectuat prima reevaluare. Fac excepție clădirile care au fost amortizate potrivit legii, în cazul cărora cota impozitului pe clădiri este cea prevăzută la alin.(2)”.

Potrivit art.1 și 3 din H.G. nr.1553/2003, privind reevaluarea imobilizărilor corporale și stabilirea valorii de intrare a mijloacelor fixe: „Art.1 – (1) Societățile comerciale, indiferent de forma de proprietate, regiile autonome, societățile și companiile naționale, institutele de cercetare și celelalte categorii de agenți economici pot proceda la reevaluarea imobilizărilor corporale aflate în patrimoniul lor la data de 31 decembrie 2003, astfel încât rezultatul reevaluării să fie cuprins în situațiile financiare ale anului 2003. Art. 3 – La terminarea acțiunii de reevaluare, rezultatele acestora se aprobă de adunarea generală a acționarilor sau asociaților, respectiv de consiliul de administrație în cazul regiilor autonome, și se reflectă în situațiile financiare încheiate la data de 31 decembrie 2003, potrivit reglementărilor contabile aplicabile”.

Deci, rezultă în mod evident că potrivit art.1 și 3 din H.G. nr.1553/2003 rezultatele reevaluării clădirilor, efectuată în cursul anului 2003, trebuia să fie cuprinse în situațiile financiare ale anului 2003 și să se reflecte în situațiile financiare încheiate la data de 31.12.2003, potrivit reglementărilor contabile aplicabile.

Faptul că A.G.A. intimată-reclamante a aprobat raportul de reevaluare în cursul anului 2004, nu poate produce efectele juridice fiscale pretinse, dispozițiile art.253 alin.(6) din Codul fiscal și art.1 și 3 din H.G. nr.1553/2003 nesustținând o astfel de interpretare/ concluzie.

Astfel fiind, rezultă că organele fiscale au stabilit în mod legal că societatea comercială datora impozitul pe clădiri pentru anul 2007, în cotele procentuale prevăzute la art.253 alin.(6) din Codul fiscal și HCGMB nr.300/2006.

În ceea ce privește accesoriile datorate și stabilite de organele fiscale în temeiul art.119 alin.(1) din Codul de procedură fiscală, în cauză nu s-a susținut că ar fi fost calculate în mod eronat.

În concluzie, instanța de recurs a admis recursul, a desființat soluția instanței de fond și, rejudecând cauza, a respins acțiunea, actele fiscale atacate fiind menținute ca temeinice și legale, potrivit considerentelor prezentate mai sus.

Legea nr. 4/2016 pentru aprobarea OUG nr. 44/2015

Legea nr. 4/2016 („Legea de aprobare”) pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 44/2015 (“OUG nr. 44/2015”) a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 24, Partea I, în data de 13 ianuarie 2016.

Cuprinsul Legii de aprobare a OUG nr. 44/2015

Legea de aprobare a OUG nr. 44/2015 cuprinde dispoziții privind unele completări și clarificări aduse textelor referitoare la condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a beneficia de amnistia fiscală precum și perioadele de timp înăuntrul cărora acestea trebuie îndeplinite. Legea de aprobare, prin cuprinsul ei, nu aduce modificări majore în ceea ce privește OUG nr. 44/2015, limitându-se doar la a introduce clarificări și explicații mai cuprinzătoare cu privire la dispozițiile legale deja existente.

Clarificări privind situația majorărilor pentru întârziere de plată Legea de aprobare modifică art. 10 prin aceea că prevede în mod expres faptul că amnistia fiscală acoperă și 77,1% din majorările de întârziere și că, restul de 22,9% trebuie plătite de către contribuabil, constituind o condiție pentru a beneficia de amnistia fiscală, în oricare dintre cele patru forme reglementate (art. 1-4).

Extinderea amnistiei fiscale în ceea ce privește contribuabilii ce beneficiază de eşalonări la plată a obligațiilor fiscale

Legea de aprobare modifică alin. 2 și 3 ale art. 11 prin aceea că, în afara contribuabililor care au obținut eşalonarea la plată a obligațiilor fiscale până la data de 30 septembrie 2015, acum pot beneficia de amnistia fiscală și contribuabilii care obțin eşalonarea la plată a obligațiilor fiscale în perioada 1 octombrie 2015 – 31 martie 2016.

CJUE – Transport aerian internațional. Prejudiciul suferit de angajator în cazul transportării unor salariați

C-429/14 are ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Curtea Supremă din Lituania, Lituania).

Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 19, 22 și 29 din Convenția pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional, încheiată la Montreal la 28 mai 1999 și aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2001/539/CE a Consiliului din 5 aprilie 2001. Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Air Baltic Corporation AS, pe de o parte, și Serviciul de investigații speciale al Republicii Lituania, pe de altă parte, în legătură cu repararea prejudiciului cauzat acestuia din urmă prin

întârzierea unor zboruri care i-au transportat pe doi dintre agenții săi, în temeiul unui contract de transport internațional de pasageri încheiat cu Air Baltic.

Curtea a declarat: „Convenția pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional, încheiată la Montreal la 28 mai 1999 și aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2001/539/CE a Consiliului din 5 aprilie 2001, în special articolele 19, 22 și 29 din aceasta, trebuie interpretată în sensul că un transportator aerian care a încheiat un contract de transport internațional cu angajatorul unor persoane transportate în calitate de pasageri, precum cel în discuție în litigiul principal, este răspunzător față de acest angajator de prejudiciul rezultat din întârzierea unor zboruri efectuate de angajații acestuia în temeiul acestui contract și legat de cheltuielile suplimentare efectuate de angajatorul respectiv”.

Hotărârea poate fi consultată în integralitate [aici](#).